

मोदीलाई ओलीको निम्तो

काठमाडौं । प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीले भारतीय प्रधानमन्त्री नरेन्द्र मोदीलाई नेपाल भ्रमणको निमन्त्रणा दिएका छन् । परराष्ट्र सचिव सेवा लम्सालको निमन्त्रणा २ दिने नेपाल भ्रमणमा आएका भारतीय विदेश सचिव विक्रम मिश्रीमाफ्ट प्रधानमन्त्री ओलीले समक्षी मोदीलाई नेपाल भ्रमणको निमन्त्रणा दिएका हुन् । चौथो कार्यकालका लागि प्रधानमन्त्री बनेका ओलीलाई हालसम्म मोदीले निम्तो पठाएका छैनन् ।

भारतीय विदेश सचिव मिश्रीले राष्ट्रपति रामचन्द्र पौडेल, प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओली, कांग्रेस सभापति शेरबहादुर देउवा, माओवादी अध्यक्ष पुष्पकमल दाहालसहित शीर्ष नेताहरूसँग शिष्टाचार भेट गरिसकेका छन् । शीतल निवासमा भएको राष्ट्रपतिवर्गको शिष्टाचार भेटमा द्विपक्षीय हित र सम्बन्धका विषयमा कुरा भएको थियो । राष्ट्रपति पौडेलले जलवायु परिवर्तनका असर न्यूनीकरणका लागि नेपाल र भारत मिलेर काम गर्नुपर्ने बताए । (सोस)

विद्युत् चुहावट रोकेरै नाफामा प्राधिकरण

काठमाडौं । ८ वर्षअघि घाटामा रहेको नेपाल विद्युत् प्राधिकरण त्यसयता निरन्तर नाफामा छ । आर्थिक वर्ष २०७२/७३ मा ८ अर्ब ८९ करोड रुपैयाँ खुद घाटामा रहेको प्राधिकरणले गत आवामा मात्रै १३ अर्ब ३१ करोड रुपैयाँ नाफा गरेको छ । ८ वर्षअघि ३४ अर्ब ६१ करोड रुपैयाँ सञ्चित घाटामा रहेको प्राधिकरण गत आवामा ४७ अर्ब ४१ करोड रुपैयाँ सञ्चित नाफामा पुगेको छ ।

गत वर्ष मात्रै १३ अर्ब ३१ करोड रुपैयाँ नाफामा मुख्य हिस्सा विद्युत् चुहावट नियन्त्रण गरेर गरेको थप आम्दानीको छ । विगत ८ वर्षको अवधिमा विद्युत् चुहावटलाई आधा घटाएको प्राधिकरणले यसबापत प्रतिवर्ष करिब १२ अर्ब रुपैयाँ थप आम्दानी गरिरहेको छ ।

विस्तृत पृष्ठ

प्रचण्डलाई जनार्दनको चुनौती

‘तपाईंका कारण पार्टी सकियो, नेतृत्व छाड्नुस्’

सौर्य समाचार

काठमाडौं । नेकपा माओवादी केन्द्र निरन्तर ओरालो लाग्नुमा मुख्य जिम्मेवार भनेको पार्टी अध्यक्ष पुष्पकमल दाहाल 'प्रचण्ड' नै हुन् भन्ने आरोप उनकै पार्टीका नेतादेखि कार्यकर्ताबाट लाग्ने गरेको छ । २०७० सालको दोस्रो संविधानसभा निर्वाचन परिणामपछि प्रचण्डमाथि 'पार्टीको उँचो कदलाई भुकाएको' आरोप लाग्यो । २०७४ सालको निर्वाचन र त्यसपछि माओवादी र एमालेबीच भएको असफल एकता होस् वा २०७९ सालको प्रतिनिधिसभा निर्वाचनमा माओवादीले बेहोरेको हार नै किन नहोस्, यसको दोष प्रचण्डमाथि नै थुप्रिने गरेको छ ।

समग्रमा भन्ने हो भने माओवादीको नेतृत्वप्रति पछिल्लो १ दशकदेखि पार्टीका नेतृत्व पक्षदेखि तल्लो तहका नेता र कार्यकर्तासम्म असन्तुष्ट देखिन्छन् । २०७९ सालको निर्वाचन परिणाम नै यसको पहिलो उदाहरण हो । कांग्रेससँगको चुनावी गठबन्धनसँगै नेतृत्वको अदृढताले पार्टी ३२ सिटमा खुम्चिएको हो भन्ने आरोप त धेरैजसो नेताहरूले सार्वजनिक रूपमै लगाएका थिए ।

माओवादीभित्रको यही विषयमाथि अहिले पार्टीका उपमहासचिव जनार्दन शर्माले 'पार्टी निर्माणका समस्या, समाधानका उपाय र आगामी कार्यभार' शीर्षकमा आफ्नो प्रतिवेदनमाफ्ट नेतृत्वलाई फकफक्याएका छन् । शर्माको त्यही प्रतिवेदनले अहिले पार्टीभित्र एकखालको तरंग पैदा गरिरहेको छ । सत्ताबाट बहिर्गमन भएसँगै माओवादीमा अहिले पार्टी पुनर्निर्माणको प्रश्न पेचिलो बनेको छ भने त्यसको जवाफदेहिताको घेरामा प्रचण्ड छन् ।

माओवादीको जारी स्थायी समिति बैठकमा शर्माले आफ्नो प्रतिवेदन पेश गर्दै प्रचण्डले पार्टीको नेतृत्व छाड्नुपर्ने लिखित प्रस्ताव प्रस्तुत गरेका छन् । उनले प्रतिवेदनमाफ्ट प्रचण्डलाई पार्टीको नेतृत्व नयाँ

पुस्तालाई हस्तान्तरण गर्न सुझाव दिएका छन् ।

प्रचण्डलाई नेतृत्व छाड्नु जनार्दनले दिएका ३ विकल्प

शनिवार सुरु भएको स्थायी समिति बैठकमा उपमहासचिव शर्माले आइतबार १५ पृष्ठको प्रतिवेदनमाफ्ट ३ वटा विकल्पसहित प्रचण्डलाई नेतृत्व छाड्नु सुझाव दिएका छन् । शर्माले पहिलो

विकल्पमा नेतृत्व हस्तान्तरण, दोस्रोमा पुस्तान्तरण र तेस्रोमा प्रत्यक्ष निर्वाचनमा जान सक्ने विकल्प अघि सारेका छन् । उनले भनेका छन्, 'पुरानालाई सम्मान, नयाँलाई प्रोत्साहनको मान्यतामा रही यी ३ विकल्पमा जानुपर्छ ।'

शर्माले अघि सारेको पहिलो विकल्प नेतृत्व हस्तान्तरणमा अध्यक्ष प्रचण्डको हालसम्मको योगदानलाई स्थापित गर्न बाँकी समय उनको

पार्टीलाई आमजनताबाट अलग्गालग गमाउनु गजब, माथिदेखि तलसम्म परिवारवाद हावी गराइयो । अब नेतृत्व हस्तान्तरण, नेतृत्व पुस्तागतण वा हालको केन्द्रीय कमिटी गंजा गरी प्रचण्डको संयोजकत्वमा महाधिवेशन आयोजक समिति बनाई महाधिवेशनमाफ्ट प्रत्यक्ष निर्वाचनबाट नयाँ नेतृत्व चयन गर्ने गरी मिति तोकौं ।

जनार्दन शर्मा
उपमहासचिव, नेकपा माओवादी केन्द्र

भूमिकालाई सुनिश्चित गर्न वैचारिक काम र सत्ताको नेतृत्व गर्ने जिम्मेवारीसहित सांगठनिक क्षेत्रको भूमिका प्रचण्डले चाहेको व्यक्तिलाई हस्तान्तरण गर्ने भन्ने छ । यस विकल्पमाफ्ट शर्माले प्रचण्डको योगदानलाई स्थापित गर्न प्रचण्ड आफैँभन्दा पनि अरूले गर्नु उचित हुने आशय व्यक्त गरेका छन् ।

त्यस्तै, शर्माले राखेको दोस्रो विकल्प अर्थात् नेतृत्व पुस्तान्तरणमा प्रचण्डलाई माओवादीको संरक्षकको भूमिका र अरू पदाधिकारीलाई सल्लाहकारमा राखेका छन् । शर्माको प्रतिवेदनमा भनिएको छ, 'प्रचण्डले संरक्षकको भूमिकामा रही वैचारिक प्राधिकार र सत्ताको नेतृत्व गर्ने । हालका पदाधिकारीहरू सल्लाहकारको भूमिकामा रही विभागीय काम, अनुगमन, मूल्यांकन, स्कूलिङ, प्रशिक्षण गर्ने र तेस्रो तहका युवाहरूलाई कार्यकारी सांगठनिक नेतृत्व हस्तान्तरण गर्ने ।'

बाँकी पृष्ठ २

भ्रष्टाचारमा हदम्याद

‘भ्रष्टाचारी उम्काउने छिद्र नबनाऔँ’

सौर्य समाचार

काठमाडौं । संघीय संसद्मा विचाराधीन भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०७९ लाई संशोधन गर्न बनेको विधेयकमाथिको छलफलमा भाग लिने अधिकांश सांसद भ्रष्टाचार मुद्दामा हदम्याद नराखी कसुरदारको जीवनकालभर अनुसन्धान गर्न पाउनुपर्ने पक्षमा उभिएका छन् । यद्यपि केही सांसदले भने ५ वर्षको हदम्याद राखेर जानुपर्ने धारणा राखेका छन् ।

आइतबार बसेको प्रतिनिधिसभाअन्तर्गतको राज्य व्यवस्था तथा सुशासन समितिको बैठकमा विधेयकमाथि संशोधन हालेका सांसदहरूले

भ्रष्टाचारजन्य कसुरको कारवाहीमा ५ वर्षे हदम्याद राख्न नहुने धारणा राखेका हुन् ।

५ वर्षअघि राष्ट्रियसभामा पेश भएको विधेयकमाथि प्रतिनिधिसभाको समितिमा छलफल सुरु भएसँगै मुख्य दुइटै प्रावधानमाथि बहस केन्द्रित भएको हो । सरकारले ल्याएको विधेयकमा भ्रष्टाचारमा हदम्याद ५ वर्ष मात्रै हुने प्रस्ताव गरिएको छ भने अख्तियारलाई निजी क्षेत्र पनि हेर्न दिने कि नदिने भन्ने विषय पेचिलो बनेको हो ।

संशोधन हाल्ने सांसदहरूले ठुला भ्रष्टाचारमा जोडिएका उच्च पदस्थ कर्मचारी र राजनीतिक नेतृत्वलाई उन्मुक्ति दिने तयारीका साथ ५ वर्षे हदम्याद राख्न

खोजिएको आशंका गरेका छन् । राजनीतिक दल निकट व्यक्ति नै अख्तियार प्रमुख नियुक्त हुने हुँदा शीर्ष नेताकै स्वार्थअनुकूल अख्तियारले ५ वर्षसम्म मुद्दा अल्काएर त्यसपछि मुद्दा नचलाउने षड्यन्त्र हुन सक्ने उनीहरूको बुझाइ छ । भ्रष्टाचारका मुद्दाको छानविन तुरुन्तै नहुने हुँदा अनुसन्धानमै ५ वर्ष गुजारेर त्यसपछि मुद्दा नै नचल्ने अवस्था आउँदा ठुला भ्रष्टाचार काण्डमा संलग्नहरूले उन्मुक्ति पाउने अवस्था बन्ने देखिन्छ ।

आफ्नो संशोधनबारे प्रष्ट पाउँदै सांसदहरूले भ्रष्टाचार गर्नेहरूलाई उसको जीवनकालभर अनुसन्धान गरी कारवाही गर्न सक्ने प्रावधान राखेर जानुपर्नेमा जोड दिएका छन् । उनीहरूले देश विकासको बाधक मानिएको भ्रष्टाचार निर्मूल पार्न यसमा संलग्नलाई हदैसम्मको सजाय राख्नुपर्ने बताए ।

नेपाली कांग्रेसका सांसद अर्जुननरसिंह केसीले भ्रष्टाचार मुद्दामा ५ वर्षे हदम्याद राखेर भ्रष्टाचारीलाई उम्काउने र संरक्षण गर्ने नीति राख्न नहुने बताए । ५ वर्षको हदम्याद स्वीकार्य नहुने भन्दै उनले भ्रष्टाचारजन्य गतिविधिमा संलग्न व्यक्तिलाई उसको जीवन अवधिभरमा कारवाही गर्न सकिने व्यवस्था गर्नुपर्ने बताए ।

'हामीले यदि यही ५ वर्षको हदम्यादभित्रै भ्रष्टाचारीलाई उम्काउने, पन्छाउने र भ्रष्टाचारीहरूलाई संरक्षण गर्ने नीति बनाएर जाने हो भने त्यसबाट पर्ने नकारात्मक प्रभावलाई ध्यान दिनु जरुरी छ । यसलाई संसद्भित्रको बहुमत र अल्पमतका आधारमा नभई राष्ट्रिय जनभावनाको दृष्टिकोणले हेर्नु आवश्यक छ,' केसीले भने, 'जुन ५ वर्षको अवधि भनिएको छ । यो ५ वर्षको अवधि स्वीकार्य हुन सक्दैन । भ्रष्टाचार वा भ्रष्टाचारजन्य गतिविधिमा संलग्न व्यक्तिलाई कारवाही गर्ने म्याद उसको जीवनकालभर हुनुपर्छ ।'

यता, सांसद सोविता गौतमले भने भ्रष्टाचार गरिएको रकमका आधारमा सजायको बर्गीकरण गर्नुपर्ने धारणा राखिन् ।

बाँकी पृष्ठ २

नेप्सेले पार गर्‍यो २८०० को मनोवैज्ञानिक विन्दु

कारोबार रकम र बजार पुँजीकरणमा नयाँ रेकर्ड

सौर्य समाचार

काठमाडौं । साताको पहिलो कारोबार दिन आइतबार सेयर बजार मापक नेप्से परिसूचक उल्लेख्य बृद्धा कारोबार रकममा नयाँ कीर्तिमान कायम भएको छ । यस दिन नेप्से ९४ दशमलव ४६ अंकले उकालो लाग्दा इतिहासकै सबैभन्दा बढी रकमको कारोबार भएको हो ।

आइतबार २५ अर्ब ७७ करोड ९४ लाख ५३ हजार ५०९ रुपैयाँको सेयर कारोबार भएको छ । यसअघि २२ साउनमा २३ अर्ब ७१ करोडको कारोबार गरेर बनेको रेकर्ड ५ दिनमै तोडिँदै पौने २६ अर्बको कारोबार भएको हो । कारोबारले नयाँ रेकर्ड बनाउँदै गर्दा नेप्से परिसूचक पनि ३० महिनायताकै उच्च विन्दुमा पुगेर रोकिएको छ । यसअघि २०७८ माघ २० गते नेप्से २८७६ दशमलव ७४ विन्दुमा थियो । नेप्से परिसूचक ९४ दशमलव ५३ अंकले

बृद्धा २८६० दशमलव ८४ को विन्दुमा कायम भएको छ । अघिल्लो कारोबार दिनको तुलनामा यो ३ दशमलव ४१ प्रतिशतले बढी हो । यससँगै सेयर बजारको मनोवैज्ञानिक प्रतिरोध मानिएको २८०० को अंक पनि तोडिएको छ ।

यस्तै, बजार पुँजीकरणमा पनि नेप्सेले नयाँ कीर्तिमान कायम गरेको छ । आइतबार सेयर बजारको पुँजीकरण (नेप्सेमा सूचीकृत सेयरको कुल मूल्य) ४५ खर्ब ४१ अर्ब पुगेको छ । यसअघि २०७८ भदौ २ गते नेप्सेले ३१९८ अर्बको अल टाइम हाई रेकर्ड बनाउँदा बजार पुँजीकरण ४४ खर्ब ६८ अर्ब रुपैयाँ पुगेको थियो । नेप्सेको सो रेकर्ड ब्रेक हुन नपाउँदै बजारको आकारले रेकर्ड तोडेको हो ।

आइतबार ३३० वटा कम्पनीको ६ करोड ३ लाख २१ हजार ३२३ किता सेयर २ लाख ७५ प्रतिशतले बढेको छ । यस्तै, बैँक ३ दशमलव ३५, विकास बैँक २ दशमलव ५८, फाइनेन्स ३ दशमलव ४९, होटल तथा पर्यटन शून्य दशमलव ९०, जलविद्युत् ३ दशमलव ९३, लगानी ४ दशमलव १२ र उत्पादन तथा प्रशोधन समूह १ दशमलव ७५ प्रतिशतले बढेको छ ।

बाँकी पृष्ठ २

विद्युत् चुहावट रोकै नाफामा प्राधिकरण

८ वर्षमा आधा घटयो चुहावट, वार्षिक थप १२ अर्ब आम्दानी

सौर्य समाचार

काठमाडौं। नेपाल विद्युत् प्राधिकरणले विगत ८ वर्षको अवधिमा प्रसारण तथा वितरण प्रणालीमार्फत भइरहेको विद्युत् चुहावटलाई आधा घटाएको छ। आर्थिक वर्ष २०७२/७३ मा प्रणालीबाट २५ दशमलव ७८ प्रतिशत भइरहेको विद्युत् चुहावटलाई यस अवधिमा आधा घटाएर गत आब २०८०/८१ मा १२ दशमलव ७३ प्रतिशतमा सीमित गरिएको छ।

विद्युत् चुहावटमध्ये प्रसारण लाइनतर्फ ३ दशमलव ३३ प्रतिशत र वितरणतर्फ ९ दशमलव ४० प्रतिशत छ। ८ वर्षअघि २५ दशमलव ७८ प्रतिशत चुहावटमध्ये १९ दशमलव ८० प्रतिशत वितरण र बाँकी प्रसारणतर्फ थियो। विद्युत् चुहावटलाई आब २०७३/७४ मा २२

दशमलव ९० प्रतिशत, २०७४/७५ मा २० दशमलव ४५ प्रतिशत, २०७५/७६ मा १५ दशमलव ३२ प्रतिशत, २०७६/७७ मा १५ दशमलव २७ प्रतिशतमा फारिएको थियो। आब २०७७/७८ मा भने चुहावट बढेर १७ दशमलव १८ प्रतिशत पुगेको थियो। त्यसपछि चुहावटलाई आब २०७८/७९ मा १५ दशमलव ३८ र आब २०७९/८० मा १३ दशमलव ४६ प्रतिशतमा फारिएको थियो।

प्राधिकरणका कार्यकारी निर्देशक कुलमान घिसिङले चुहावट नियन्त्रणका लागि चालिएका कदमलाई थप व्यावस्थित र प्रभावकारी बनाएर ८ वर्षको अवधिमा चुहावट नियन्त्रणमा ठुलो सफलता हासिल भएको बताए। घिसिङले लोडसेडिङ अन्त्य भई निर्यात रूपमा विद्युत् आपूर्ति र प्राविधिक तथा गैरप्राविधिक चुहावट

नियन्त्रणका लागि चालिएका कदमले वितरणतर्फको विद्युत् चुहावट नियन्त्रणमा सकारात्मक प्रभाव परेको उल्लेख गरे। 'प्रणालीमा विद्युत् चुहावट हुँदा प्रत्यक्ष रूपमा अबैर रकम आम्दानी गुमिरहेको थियो, प्राविधिक तथा गैरप्राविधिक चुहावट नियन्त्रण गर्न सञ्चालन गरिएका अभियानबाट वितरणतर्फको विद्युत् चुहावट उल्लेख्य रूपमा घटी यो अनुपात छिमेकी देशहरूभन्दा कम भएको छ,' कार्यकारी निर्देशक घिसिङले भने।

'चुहावट नियन्त्रणबाट मात्र यस अवधिमा प्रतिवर्ष करिब १२ अर्ब रुपैयाँ थप आम्दानी भएको छ, गुमिरहेको रकम उठाउन सफलता मििल्दा यसको प्रत्यक्ष सकारात्मक प्रभाव प्राधिकरणको नाफामा देखिएको छ, नाफाबाट आर्जन भएको रकमलाई प्रणाली विस्तार र सुधारमा लगानी गरिरहेका छौं, अब चुहावटलाई एकल

अंकमा भन्दा लक्ष्य राखी काम अगाडि बढाइरहेका छौं।' आब २०७२/७३ मा ८ अर्ब ८९ करोड रुपैयाँ खुद नोक्सानीमा रहेको प्राधिकरणले आब २०७३/७४ मा १ अर्ब ५० करोड रुपैयाँ खुद नाफा कमाएको थियो। त्यसपछि निरन्तर नाफामा रहेको प्राधिकरणको नाफा गत आबमा १३ अर्ब ३१ करोड रुपैयाँ (अन्तिम लेखापरीक्षण हुनु बाँकी) पुगेको छ। ८ वर्षअघि ३४ अर्ब ६१ करोड रुपैयाँ सञ्चित घाटामा रहेको प्राधिकरण गत आबमा ४७ अर्ब ४१ करोड रुपैयाँ सञ्चित नाफामा पुगेको छ।

ठुला क्षमताका प्रसारण लाइन तथा सबस्टेसन सञ्चालन, सबस्टेसन क्षमता वृद्धि तथा सुदृढीकरण, कन्डक्टर थपने, ओभरलोड ट्रान्सफर्मर फेर्ने, थ्री फेज तथा स्मार्ट मिटरको प्रयोगलाई प्रोत्साहन गर्नेलगायत

कदमले प्राविधिक चुहावट नियन्त्रण भएको हो। घिसिङले वितरण तथा ग्राहक सेवाअन्तर्गतका व्यवस्थापक र दिनरात नभनी खटिएका कर्मचारी, गृह प्रशासनलगायत सबैको साथ र सहयोगमा चुहावट घटाउन सफल भएको बताए।

प्राधिकरणले गैरप्राविधिक चुहावट नियन्त्रणका लागि चोरी नियन्त्रण, महसुल बक्यौता असुलीमा कडाइ, मिटर बाइपास तथा हुकिङ गरी चोरी गर्नेलाई कडा कारवाही गर्ने, बन्द मिटर फेर्ने, मिटर लिन प्रोत्साहित गर्ने, मिटर रिडिङ नभएको (स्टक युनिट) ग्राहकको पहिचान गरी रिडिङ गर्ने काम अभियानके रूपमा चलाइरहेको छ। प्राधिकरणले आफ्ना हरेक वितरण केन्द्रहरूलाई प्रत्येक वर्ष चुहावट नियन्त्रणको लक्ष्य दिई सोहीअनुसार क्रियाकलापहरू सञ्चालन गरिरहेको छ।

तापडै कारण...

शामले अघि सारेको तेस्रो विकल्पमा प्रत्यक्ष निर्वाचनमार्फत नेतृत्वको चयन गर्नुपर्ने र त्यसका लागि हालको केन्द्रीय कमिटी बंग गरी प्रचण्डकै संयोजकत्वमा महाधिवेशन आयोजक समिति बनाउनुपर्ने रहेको छ। शामले ३ वटा विकल्प प्रस्तुत गर्नुपूर्व त्यसको कारण उल्लेख गर्दै भनेका छन्, 'हागो पार्टी र आन्दोलनमा अन्तरसंघर्ष र 'दोहोरो लाइन' संघर्ष सञ्चालन गर्ने सन्दर्भमा एकधरीले अन्त्यसमर्थन गर्ने र अर्को धरीले वर्ग संघर्षकै रूपमा बुझ्ने प्रवृत्ति हावी छ। यसलाई पार्टी निर्माण र नयाँ परिस्थितिअनुसार रूपान्तरण र विकासको अर्थमा बुझ्ने चेतना अभिवृद्धि गर्न जरुरी छ।'

जनार्दनको उक्त प्रतिवेदन र त्यसमा प्रस्तुत गरिएका सुझावहरूलाई हेर्ने हो भने उनी प्रचण्डको नेतृत्वप्रति पूर्ण असन्तुष्ट देखिन्छन्। अबको २ वर्षपछि हुने माओवादीको नयाँ महाधिवेशनलाई पनि नकुरी तत्कालै नेतृत्व परिवर्तन गर्नुपर्छ भन्ने उनको भनाइले पनि प्रचण्डप्रति जनार्दन रुष्ट रहेको प्रष्ट हुन्छ।

हुन पनि माओवादीको नेतृत्वमा विगत ३५ वर्षदेखि एकलौटी प्रचण्ड छन्। २०४६ सालदेखि अहिलेसम्म माओवादीको बागडोर प्रचण्डको हातबाट बाहिर जान सकेको छैन। २०४६ सालमा नेकपा मसालको महामन्त्री, २०४८ सालमा नेकपा एकात केन्द्रको महासचिव, २०५१ सालमा तत्कालीन नेकपा एकात केन्द्र र तेस्रो विस्तारित बैठकपछि बनेको नेकपा माओवादीको महामन्त्री हुँदै २०५७ सालमा भएको नेकपा माओवादीको दोस्रो राष्ट्रिय सम्मेलनबाट प्रचण्ड अध्यक्ष बनेका थिए।

प्रचण्डले २०५२ सालदेखि सुरु भएको जनयुद्धको पनि नेतृत्व गरे। पछि २०५८ मा जनमुक्ति सेना नेपालको सर्वोच्च कमान्डर हुँदै माओवादीको नेतृत्वमा रहिरहे। २०६९ सालमा हेटौँडाँडामा भएको राष्ट्रिय सम्मेलन र २०७० मा विराटनगरमा सम्पन्न एकता महाधिवेशनबाट पनि उनी प्रचण्ड अध्यक्षमा सर्वसम्मत हुँदै आएका थिए। यो शृंखला फेरि दोहोरियो र २०७८ सालमा काठमाडौँमा सम्पन्न आठौँ महाधिवेशनबाट पनि उनी नै सर्वसम्मत भए। यसबीच २०७४ देखि २०७७ सम्म माओवादी र एमालेबीच एकात भएर बनेको नेकपाका दुईमध्ये एक अध्यक्ष पनि उनी प्रचण्ड थिए।

जनार्दनले आँल्याएका ९ समस्या

जनार्दन शामले माओवादीमा देखिएका समस्यालाई पनि आफ्नो प्रतिवेदनमार्फत उजागर गरेका छन्। ९ वटा समस्या देखाउँदै उनले त्यसको संविस्तार वर्णन पनि गरेका छन्। माओवादी आन्दोलनमा आफ्नो जीवन समर्पण गरेका महिला, जनजाति, दलित, सीमान्तकृत, मधेसी, उपपीडित वर्ग र समुदाय विस्तारै आन्दोलनबाट अलग हुँदै गएको, छरपट हुँदै गएको जनमतबारे चिन्ता जाहेर गर्ने संस्थागत परिपाटी निर्माण हुन नसकेको तथा पार्टीभित्र अन्तरसंघर्ष सञ्चालन र व्यवस्थापन गर्ने कार्यप्रति अरुछ बढ्दै गएको र फरक मतको सम्मान गर्ने संस्कार मासिँदै गएको जस्ता कारण उनको प्रतिवेदनमा उल्लेख गरिएको छ।

त्यस्तै, उनले माओवादीमा देखिएको अर्को समस्याका रूपमा पार्टीभित्र मौलाएको परिवारवादलाई पनि राखेका छन्। उनले यसलाई सीधै माओवादी अध्यक्ष प्रचण्डप्रति लक्षित गरेका छन्। माओवादीमा विशेष गरी प्रचण्डले परिवारवाद लादेको प्रष्टसँग देखिन्छ। प्रचण्डले आफ्ना छोरी, बहारी, दाइदेखि नातेदारसम्मलाई अवसर प्रदान गर्दावा पार्टीमा आफ्नो जीवन व्यतित गरेकाहरू अहिलेसम्म पनि अवसरवादी बन्चित भइरहेका छन्। प्रतिवेदनमा भनिएको छ, 'पार्टीलाई आमजनताबाट अलगथलग मात्र गरिए, माथिदेखि तलसम्म परिवारवाद हावी गराइयो।' त्यसैगरी पार्टीभित्र मुद्दा विशेषमा कमी कमजोरीबारे छलफल र वहसलाई विषयान्तर गर्न पार्टी फुट्दै छ भन्ने हल्ला चलाइएको, विधि, पद्धतिभित्र सञ्चालित सही आचरणयुक्त पार्टी बनाऔँ र चलाऔँ भन्दा डर मान्नुपर्ने, धक मान्नुपर्ने, लाञ्छित हुनुपर्ने अवस्था सिर्जना गरिएको, पार्टी सञ्चालनको मूल्य मान्यता, विधि, पद्धतिको धज्जी उडाइएका कारण न प्रणालीको स्थापना न संगठनको स्वरूप र कमिटीहरू कतिवेला के बन्छ भन्ने कुरा अन्वोलग्रस्त रहेको विषय पनि उल्लेख गरेका छन्।

'संघर्षबाट शान्तिमा आएको माओवादी लक्ष्यविहीन र एजेन्डाविहीन हुँदै समाज रूपान्तरणको अभियान विस्तारै आफ्नो निजी स्वार्थ र सुविधा उन्मुख भयो। एकधरी नेताकार्यकर्ता पद र सुविधा तथा अर्कोधरी अभाव र पीडामा भौतारिने वातावरण निर्माण भयो,' शामले भनेका छन्, 'राष्ट्रलाई संविधानसभा, संघीयता, समावेशी लोकतन्त्रको मार्गचित्रमा डोहोर्न्याएको माओवादी आफैँ किङ्कन्तव्यविमुक्त हुन पुग्यो। शान्ति प्रक्रियापछिका लगभग २ दशकसम्म कार्यकर्ताहरूको उचित व्यवस्थापन त परे जाओस्, उनीहरू कामविहीन भए। ती कार्यकर्ता क्रियाशील बनाउने स्पष्ट एजेन्डा र कार्यक्रम भएन।'

जनार्दनले आफ्नो प्रतिवेदनमार्फत उठाएको अर्को गम्भीर विषय हो- पार्टीप्रतिको जनार्दन। उनले १० वर्षे सशस्त्र द्वन्द्वपछि जनतामा माओवादीप्रतिको आशा क्षयीकरण बन्दै गइरहेको र अहिले माओवादीसँग देखाउन सकिनेबाहेक अरु केही पनि नरेको बताएका छन्। शामले भनेका छन्, 'माओवादी पार्टी योजनाविहीन र संगठनविहीन बन्न पुग्यो, आज हामीसँग संविधानका अलावा न जनाधार छ, न संगठन छ। केही सीमित उपलब्धिबाहेक न कुनै देखाउन लायक काम छैन, न हाम्रो मौलिक विकासको मोडेल छ।'

त्यस्तै, निर्वाचनपछि पार्टी खुम्चिरहेकोप्रति नेतृत्वलाई अवगत गराउँदै त्यसको मुख्य कारण आफूहरूले जनतामा दिएको नारा र आश्वासन पूरा गर्न नसकेको शामले स्पष्ट पारेका छन्। त्यसयता पटक-पटक सरकारको नेतृत्वमा

माओवादी पुगे पनि जनतालाई दिएको नारा विर्सिएर पार्टी नेताहरूको शैली राजा-महाराजा जस्तो भएको उल्लेख गरेका छन्।

'हाम्रो पार्टी साँघुरिदै जानुको मूल कारण जनता नभएर हामीले उठाएका नारा, दिएका आश्वासन हामी सरकारमा हुँदा पूरा नभएर हो। शान्ति प्रक्रियामा आएयता हाम्रो तौरतरीका युद्धकालीनभन्दा फरक नभएको, जनसम्बन्ध, जनसम्पर्क वा हाम्रा च्यानलहरू सही नभएको, हाम्रो बसाइ उठाइ, रहनसहन राजा-महाराजाको जस्तो भएको जनताले मन पराएनन्,' शामको प्रतिवेदनमा भनिएको छ।

२०६५ सालयता माओवादीको नेतृत्वमा ४ पटक सरकार बनिसेकेको छ भने हरेक सरकारमा आफ्नो प्रतिनिधित्व सुनिश्चित गर्दै आएको छ। तर पनि पार्टी भने सधैं आरालो लाइदै गएको हरेक निर्वाचन परिणामले देखाएका छन्। २०६४ मा पहिलो दल बनेको माओवादी अहिले तेस्रो स्थानमा छ। उनले भनेका छन्, '२०६४ सालको चुनावका बेला १२० सिटमा हामीलाई बहुमत दिने मतदाता र निर्वाचन क्षेत्र प्रायः सबै हामीबाट खोसिएका छन्। पहिलो संसदीय निर्वाचनमा हामीलाई प्राप्त ३१ लाख मतदाताको अभिमत अहिले खस्किरहेको छ। त्यसपछिका चुनावमा कुल मतदाता संख्या बढे पनि हामी भने निरन्तर १४ लाख, ११ लाख हुँदै अरु खुम्चिनेतिर उन्मुख छौं।'

२०६५ सालमा गणतन्त्र नेपालको प्रथम प्रधानमन्त्री, २०६८, २०७३ र २०७९ मा गरी ४ पटक माओवादीको नेतृत्वमा सरकार बनिसेकेको छ। जसमा २०६८ मा बाबुराम भट्टलाई प्रधानमन्त्री बनेका थिए भने बाँकी ३ पटक प्रचण्ड प्रधानमन्त्री बने। नेतृत्वको हिसावमा प्रचण्ड सधैं सफल नेताका रूपमा चिनिन्छन्, तर पार्टीका लागि होइन, आफ्ना लागि।

२०६४ सालको संविधानसभा निर्वाचनमा काठमाडौँ-१० र रोल्पा-२ बाट र २०७० को दोस्रो संविधानसभामा सिरहा-५ बाट, २०७४ को पहिलो प्रतिनिधिसभा निर्वाचनमा चितवन-३ बाट र २०७९ को दोस्रो प्रतिनिधिसभा निर्वाचनमा गोरखा-२ बाट निर्वाचित प्रचण्ड निर्वाचित हुँदै गर्दा ती सबै निर्वाचनमा माओवादी भने ओरालो मात्र लागेको देखिन्छ।

कारोबार रकम...

म्युचुअल फन्ड शून्य दशमलव ०१, निर्जीवन विमा ३ दशमलव ४५, ब्यापार २ दशमलव ९१ र अन्य समूह २ दशमलव ५१ प्रतिशतले बढेको छ।

आइतबार नेसनल हाइड्रोपावर, नेरुडे मिर्मिरे लघुविद्युत्, हाइड्रोइलेक्ट्रिसिटी इन्भेस्टमेन्ट एन्ड डेभलपमेन्ट, खानीखोला हाइड्रोपावर, आँखुखोला जलविद्युत् कम्पनी, अपर तामाकोसी हाइड्रोपावर, शुभम् पावर, आत्मनिर्भर लघुविद्युत् र मिड सोलु हाइड्रोपावर गरी ९ वटा कम्पनीको सेयर मूल्यमा सकारात्मक सर्किट लागेको छ। निफ्रार र श्री स्टार हाइड्रोपावरको मूल्य ९.८ प्रतिशत बढ्यो।

कुशेली वुखारी स्मल हाइड्रोपावरको सेयर मूल्य भने १० प्रतिशत घट्टै नकारात्मक सर्किट लागेको छ भने सिटिजन सुपर ३० म्युचुअल फन्डको मूल्य ७.५४ प्रतिशतले घट्टा युनिभलभर नेपालको सेयर मूल्य ३.८५ प्रतिशत घट्यो। यस्तै, आईसिएफसी फाइनान्सको सेयर मूल्यमा ३ दशमलव ६३ र सिद्धार्थ इन्भेस्टमेन्ट ग्रोथ स्किम ३ दशमलव ६१ अकले घटेको छ।

कारोबार रकमका आधारमा सबैभन्दा उँरै हिमालयन रिट्रन्पोरेन्स लिमिटेड अग्रस्थानमा रह्यो। सो कम्पनीको १ अर्ब ५२ करोड २ लाख ४७ हजार ३७० रुपैयाँ बराबरको कारोबार भएको छ। यस्तै, दोस्रो बढी कारोबार

मोटरसाइड हरायो

निम्न व्यहोरा भएको मोटरसाइडकल मिति २०८१/०३/०९ गते राती भुपना बिल्लिको मिल्थिमा नगरपालिका वडा नं. ८, बज्रनिम्नबाट हराएको हुँदा भेट्टा हुने महसुसबारे तत्कालीको ठेगाना वा नजिकको प्रहरी कार्यालयमा खबर गरिदिनुपर्ने अनुरोध छ।
नाम: दिलिप कुमार कुशवाहा
ठेगाना: सिन्धुवा जिल्ला अस्पताल ७
दर्ता नं.: PRA 2/02/002 PA04008
इन्जिन नं.: G3J3E00475940
चेसिस नं.: ME1RG44B7K0043278

Vacancy Announcement

Progressive Finance Limited, a reputed National level finance company invites applications for vacant positions in various branches/departments and for new branch, for various positions (Branch Manager, Relationship Manager, Operation In-charge, Customer Service & Teller).

Interested candidates are requested to login to our website www.pftfd.com.np for more detailed information of vacancy and drop your applications to our Corporate Office, Tinkune, Kathmandu, Nepal or simply mail your application to us at career@pftfd.com.np.

Progressive Finance Limited
Corporate Office
Tinkune, Kathmandu-32
Tel. No: 01-5199664, 01-5199665
P.O.Box: 10390
Email: info@pftfd.com.np
www.pftfd.com.np

KUWAIT मा रोजगार Al Dhow Readymade Food Company W.L.L

पूर्व स्वीकृत मिति: २०८१/०४/२५

सि. नं.	कामदारको पद	मास वेतना	गणना	गणना	गणना	गणना	गणना	गणना	गणना
1.	Bakery Chef(CDP/DCDP)	11	0	200	16,559.1				
2.	Factory Worker/Warehouse Worker	51	0	100	16,559.1				
3.	Light Driver	11	0	135	16,559.1				
4.	Restaurant Crew/Female	0	21	125	16,559.1				
5.	Restaurant Crew/Male	51	0	125	16,559.1				

अन्तर्राष्ट्रिय: २०८१ भाद्र ३ गते (19 Aug, 2024) रस प्रा. लि. कार्यालय सामासुशी काठमाडौँमा हुनेछ।

Abiz Global Pvt. Ltd.
Samakhushi, Kathmandu, Tel.: 01-4973555, 9851350733, 9802370733
9802360733, Email : cv.abizglobal@gmail.com, Web: www.abizglobal.com.np

गर्ने कम्पनी शिवम् सिमेन्ट बनेको छ। उक्त कम्पनीको १ अर्ब १६ करोड रुपैयाँ बराबरको सेयर कारोबार भएको छ। आइतबार सबैभन्दा बढी अपर तामाकोसी हाइड्रोपावरको सेयर संख्या किनबेच भएको छ। यस कम्पनीको २४ लाख ५१ हजार ६६६ किता सेयर किनबेच भएको छ।

भ्रष्टाचारी उक्ताउने...

उनले १ करोड रुपैयाँदेखि २० करोड रुपैयाँसम्म भ्रष्टाचार गर्नेलाई ८ देखि १० वर्षसम्म कैद गर्नुपर्ने बताउँदै २० देखि ५० करोड भ्रष्टाचार गर्नेलाई १० देखि १५ वर्ष, ५० करोडदेखि १ अर्ब भ्रष्टाचार गर्नेलाई १५ देखि २० वर्ष र १ अर्बभन्दा बढी भ्रष्टाचार गर्नेलाई २० वर्षदेखि कसुरदारको मृत्यु नहुन्जेलसम्म कैद हुने प्रावधान राख्नुपर्ने प्रस्ताव गरिन्।

सांसद नारायणी शामले भ्रष्टाचार, अनियमिततामा संलग्न व्यक्तिलाई अनुसन्धान गरी कारवाही गर्न कुनै हदम्याद राख्न नहुनेमा जोड दिइन्। 'जहिले भ्रष्टाचार तथा अनियमितता भएको थाहा हुन्छ, त्यतिबेला पनि कारवाही गर्न बाटो खुला राख्नुपर्छ,' उनले भनिन्, 'भ्रष्टाचारीलाई कारवाही गर्न हदम्याद राख्न हुँदैन।'

सांसद जानु बस्नेत सुवेदीले भ्रष्टाचारमा संलग्नलाई दिइने दण्ड सजायलाई कडा बनाइनुपर्नेमा जोड दिँदै भ्रष्टाचारका ठुला घटनामा संलग्नलाई जन्मकैदको व्यवस्था हुनुपर्ने धारणा राखिन् भने रञ्जुकुमारी फाले एक पटक भ्रष्टाचारी प्रमाणित भएको व्यक्ति सवैको भ्रष्टाचारी हुने भन्ने त्यस्तो घटनामा संलग्नलाई कडा सजायको व्यवस्था गर्नुपर्नेमा जोड दिइन्। 'भ्रष्टाचार गम्भीर अपराध हो, त्यस्ता कार्यमा संलग्न व्यक्तिका लागि यो बानी पनि हो। तसर्थ गलत बानी सुधार गर्न र अरूलाई सजाग बनाउन कडा सजायको व्यवस्था गर्नुपर्छ,' उनले भनिन्।

यस्तै, सांसद रोशन कार्कीले भ्रष्टाचार निवारणका लागि राजनीतिक प्रतिबद्धता र कार्यान्वयन अत्यन्त महत्वपूर्ण रहेको भन्दै भ्रष्टाचारीलाई अनुहार हेरेर दयामाया गर्न नहुने बताइन्। 'भ्रष्टाचारीप्रति दया, माया नगर्ने, कठोर बन्ने,' उनले भनिन्, 'भ्रष्टाचारमा संलग्नलाई जुनसुकै बेला पनि कारवाही हुने प्रावधान राखौँ।' सांसद मनिष फाले भ्रष्टाचारविरुद्धको संसूक्त राष्ट्रसंघीय अभिसन्धि अनुकूलका व्यवस्था राखेर विधेयक संशोधन गर्नु उपयुक्त हुने बताए।

तर, सांसद श्यामकुमार धिर्मिरेले सरकारले प्रस्तुत गरेको विधेयकमा

बलेफी गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

बलेफी, सिन्धुपाल्चोक

वागमती प्रदेश, नेपाल

बलेफी गाउँपालिका क्षेत्रभित्र पर्ने सुनकोशी नदीको जुरेदेखि बलेफी बजारको कपिलेश्वर महादेवस्थानसम्मको हुंगा, गिट्टी, बालुवा संकलन तथा उत्खनन शुल्क उठाउने सम्बन्धी बोलपत्र आह्वानको सूचना

दोस्रो पटक प्रकाशित मिति: २०८१/०४/२८

ठेक्का नं. १/२०८१/०८२

यस गाउँपालिकाको सुनकोशी नदी किनारका विभिन्न स्वीकृत स्थानहरूबाट निकाली गरिने हुंगा, गिट्टी, बालुवाको शुल्क वागमती प्रदेश सरकारको आर्थिक ऐन, २०८१ मा उल्लेखित दरमा बोलपत्रको माध्यमबाट बढाबढ गरी संकलन गर्नु पर्ने भएकोले ईच्छुक व्यक्ति, फर्म वा कम्पनीहरूबाट आफ्नो नागरिकताको प्रतिलिपी, फर्मको हकमा दर्ता तथा नविकरण भएको प्रमाण पत्र, मूल्य अभिवृद्धि कर दर्ता प्रमाण पत्र, नियमानुसारको कर चुक्ता गरेको प्रमाण पत्रको प्रतिलिपीहरू तथा उक्त कार्य गर्न योग्य भएका स्वधोषणा पत्र सहित यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले ३१ दिनभित्र रितपूर्वकको विद्युतीय बोलपत्र सार्वजनिक खरिद अनुगमनको कार्यालयको [website https://ppmo.gov.np/egp](https://ppmo.gov.np/egp) मा रहेको site प्रयोग गरी पेश गर्न सम्बन्धित सबैलाई जानकारी गराइएको छ।

शुल्क उठाउन पाउने दररेट	कारोबार योग्य अधिकतम परिमाण (घनफिट)	न्यूनतम ठेक्का अंक (मु.अ.क.बाहेक)	बोलपत्र दर्ता गर्ने अन्तिम मिति	बोलपत्र खोल्ने मिति
प्रति घनफिट रु. ७/-	३३९९५.२४	२३२३३९९.६८	२०८१ भाद्र २६ गते बुधवार दिउँसो १२ बजेभित्र	२०८१ भाद्र २६ गते बुधवार दिउँसो १ बजे

१. यस सूचनामा उल्लेख भएका कुराहरू यसै सूचना बमोजिम र अन्य कुराहरूको हकमा प्रचलित कानून बमोजिम हुनेछ।
२. बोलपत्र सम्बन्धी थप जानकारीको लागि PPMO को Website अथवा बलेफी गाउँपालिकाको कार्यालयमा सम्पर्क गर्नसक्नुहुने छ।
३. बोलपत्र कागजमा उल्लेख भएका शर्तहरू लागू हुनेछन्।

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

ग्रामथान गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

तेतरिया, मोरङ,

कोशी प्रदेश, नेपाल

हाटबजार ठेक्का सम्बन्धि सूचना

(दोस्रो पटक प्रकाशित मिति: २०८१/०४/२८)

प्रस्तुत विषयमा यस ग्रामथान गाउँपालिका अन्तर्गत रहेको ७ वटै वडाको विभिन्न स्थानमा लामे हटियाहरू आ.व. २०८१/०८२ का लागि एकमुष्ट ठेक्का आह्वान भएकोले ईच्छुक नेपाली नागरिक वा कम्पनी/फर्महरूले रितपूर्वक सिलबन्दी दरभाउपत्र पेश गर्नु हुन यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ।

तपशिल:

सि. नं.	ठेक्का नं.	ठेक्काको विवरण	वडा नं.	न्यूनतम अंक मु. अ. कर बाहेक	दरभाउपत्रको मूल्य रु. (फिर्ता नहुने गरि)	धरौटी रकम
१	१/०८१/०८२	हाट बजार कर (७ वटै वडामा लामे हटिया)	१-७	१६,००,०००/- (सोह लाख मात्र)	१,०००/- (एक हजार मात्र)	कबोल अड्कको ५%

नोट: थप जानकारीका लागि <https://gramthannmun.gov.np/>

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

खानेपानी आयोजना सञ्चालन भएपछि स्थानीय हर्षित

राम योडहाड

इलाम । इलाम माडसेवुड गाउँपालिका-६ माडमालुड बजारकी वसन्ता राईको दिनचर्या फेरिएको छ । वर्षौंदेखि विहानको समय गागोमा पानी बोक्नेमा बिताउँदै आएका वसन्ताको घरमा खानेपानी धारो जडान भएपछि उनको दिनचर्यासमेत फेरिएको हो । पानी बोक्ने विहानको समय घरायसी अन्य काममा खर्चिन थालेकी छन् ।

डेढ घण्टा उकालो वाटो गागोवाट बोकेको पानीको भरमा गुजारा चलाउँदै आएका वसन्तासहित माडमालुड बजार र आसपासका १७ घरधुरीले त्यो बाध्यताबाट मुक्ति पाएका छन् । संघीय सरकारको विशेष अनुदानअन्तर्गत १ करोड ६६ लाख ६६ हजार १५२ रुपैयाँको लागतमा बृहत् खानेपानी आयोजना निर्माण भएपछि खानेपानीका लागि घण्टौंसम्म उकालो ओरालो गर्नुपर्ने वर्षौंदेखिको बाध्यता हटेको हो ।

माडसेवुड गाउँपालिका-२ र ६ वडावासीका लागि 'लिफ्ट' प्रविधिबाट 'मिक्लाजुड खानेपानी आयोजना (चित्रेखोला मुहान)' निर्माण सम्पन्न भएको छ । मुख्य प्रसारण लाइनको विद्युत् प्रयोग गरेर चित्रेखोला मुहानअन्तर्गत गड्ढे खोल्सी मुहानबाट १ हजार १०० मिटर टाढा पानी तानेर घरघरमा मिटरसहित धारा जडान गरी वितरण गरिएको छ । आयोजनाबाट वडा-२

का चित्रे, डोलटार, भोटेडाँडा र वडा-६ का माडमालुड बजार, नागीगाउँ, छेउनागलगायत गाउँका १७ घरधुरी प्रत्यक्ष लाभान्वित भएका छन् ।

आयोजना निर्माण भएसँगै खानेपानीका लागि सदियौंदेखि सास्ती खेनुपरेको त्यस क्षेत्रका बासिन्दा काकाकुलवाट मुक्त भएका छन् । सदियौंदेखिको खानेपानी समस्या तोड्दै घरघरमा बनाइएका धारावाट पानी फर्न थालेपछि त्यस क्षेत्रको बासिन्दामा खुसीको सीमा छैन । आदिवासी राई जातिको एकल बाहुल्य रहेको त्यस क्षेत्रमा बासिन्दाले पानी शुद्ध पिउने पानी पाएपछि हर्षित भएका छन् ।

२ करोडमा ५९ हजारको लागत स्टिमेट रहेकोमा धनकुटाको बिएनके महालक्ष्मी जेभीले १ करोड ६६ लाख ६६ हजार १५२ रुपैयाँमा ठेक्का पारेको थियो । आयोजनाअन्तर्गत २ मिटरको दूरीमा ७५ घनमिटर क्षमताको कलेक्सन ट्याक निर्माण गरियो । कलेक्सन ट्याकदेखि १ किलोमिटर दूरीमा १ लाख लिटर क्षमताको रिजर्भ ट्याकमा पुऱ्याएर पानी वितरण गरिएको माडसेवुड गाउँपालिकाका अधिकृतस्तर छैटौँ (इन्जिनियर) युवराज दाहालले बताए । रिजर्भ ट्याकबाट साढे ८ हजार मिटर एचडिपिड पाइप (पोलिथिन पाइप) विस्तार गरी घरघरमा खानेपानी वितरण गरिएको दाहालले बताए ।

'लिफ्ट प्रविधिबाट सञ्चालन गरिएको आयोजनाबाट प्रतिसेकेन्ड ५ लिटर पानी आउँछ, यो गाउँवासीका लागि पर्याप्त हुन्छ', इन्जिनियर दाहालले भने, 'त्यसका लागि मुख्य प्रसारण लाइनबाट ११ हजार भोल्टको करेन्ट प्रवाह हुनेगरी विद्युत् लाइन जडान गरिएको छ, आयोजनाका लागि छुट्टै ५० केभीए क्षमताको ट्रान्सफर्मर जडान गरिएको छ ।'

वर्षौंदेखिको खानेपानीको समस्या भोग्दै आएका स्थानीयले घरघरमा खानेपानी आएपछि नयाँ जीवन पाएको बताएका छन् । जन्मेदेखि नै खानेपानीको सास्ती भोग्दै आएका स्थानीय कमलकुमारी राईले घरघरमा पानी आउँदा निकै खुसी लागेको बताइन् । 'खानेपानीका लागि विहानभर पखेर कुवाको दूषित पानी खान बाध्य थियौँ, हिउँदमा त त्यो पनि सुख्खा हुन्थ्यो', उनले भनिन्, 'वर्षौंदेखि भोग्दै आएको त्यो समस्या अहिले अन्त्य भएको छ, हामी खुसी छौँ ।'

खानेपानी आयोजना सञ्चालन भएपछि पिउनका लागि मात्र होइन, शौचालय जान, नुहाइधुवाइ गर्न, लुगाकपडा धुनु तथा वस्तुभाउलाई खुवाउने समस्यासमेत समाधान भएको स्थानीय सुनिता राईले बताइन् । घरघरमा शुद्ध खानेपानी पुगेपछि अहिले गाउँवासी सबै हर्षित भएको उनले बताइन् ।

उक्त क्षेत्रमा स्थानीयले सदियौंदेखि खानेपानीको चरम समस्या भोग्दै आएका थिए । आर्थिक वर्ष २०६७/०६८ सालमा मावाखोलाको शिर खालेधारावाट अस्थायी खानेपानीको व्यवस्थापन गरेको भए पनि हिउँदमा मुहान सुक्ने कारणले समस्या ज्यूँ का त्यूँ थियो । तर, विद्युतीय माध्यमबाट पम्पिड गरी खानेपानी आयोजना सञ्चालन भएपछि समस्या सधैंका लागि अन्त्य भएको माडसेवुड गाउँपालिका अध्यक्ष हेमन्त राईले बताए ।

'पहिलो चरणमा १७ घरधुरीका लागि खानेपानी आयोजना सम्पन्न गरिएको छ, यहाँबाट धेरैको खानेपानीको समस्या समाधान भएको छ', अध्यक्ष राईले भने, 'अर्को चरणमा अन्य वस्तीका लागि समेत करिब ३ करोडको यस्तै आयोजना सञ्चालन गरिनेछ, त्यसको लागि पहल भइरहेको छ ।'

आयोजन सञ्चालन भएको क्षेत्र समुन्द्री सतहदेखि २ हजार मिटर उचाइमा अवस्थित छ ।

राष्ट्रिय परिचयपत्र बनाउनेको भिड

सौर्य समाचार

खजुरा । सरकारले राष्ट्रिय परिचयपत्रलाई विभिन्न सेवासुविधा लिनका लागि अनिवार्य गरेपछि जिल्ला प्रशासन कार्यालय बाँकेमा स्थानीयको भिड लागेको छ । प्रशासन कार्यालयको राष्ट्रिय परिचयपत्र शाखामा दैनिक ३०० बढीको संख्यामा आउने गरेको जनाएको छ ।

जिल्लामा अहिलेसम्म २ लाख ६६ हजार ७५१ जनाले राष्ट्रिय परिचयपत्रका लागि फाराम दर्ता गराएको प्रमुख जिल्ला अधिकारी खगेन्द्रप्रसाद रिजालले बताए । उनका अनुसार तीमध्ये ५४ हजार ३३३ जनाले जिल्ला प्रशासन कार्यालयमै पुगेर परिचयपत्रका लागि रजिस्ट्रेसन गराएको र अन्यले विभिन्न वडामा रजिस्ट्रेसन गराएका छन् ।

परिचयपत्रका लागि रजिस्ट्रेसन गराएर नम्बर लिएर जाने धेरै भए पनि परिचयपत्रको कार्ड लिन आउने भने निकै कम संख्यामा रहेका छन् । जिल्ला

प्रशासन कार्यालयमा तयार भएर आएका ३४ हजार २५१ परिचयपत्रका कार्डमध्ये ७ हजार ७४५ कार्ड मात्र सम्बन्धित व्यक्ति लिन आएको प्रजिअ रिजालले बताए ।

२६ हजार ५०६ कार्ड जिल्ला प्रशासनमा आए पनि सम्बन्धित व्यक्ति लिन नआउँदा वितरण हुन बाँकी रहेको बाँकेका सहायक प्रमुख जिल्ला अधिकारी जोरासिंह माफ्कीले बताए । उनका अनुसार जिल्ला प्रशासन कार्यालय, कोहलपुर नगरपालिका, बैजनाथ र राप्तीसोनारी गाउँपालिकाका केही वडा, राप्तीसोनारी-९ तथा नरैनापुर गापाका वडा-१, २, ३, ४ र ५ का लागि 'रजिस्ट्रेसन' को काम भइरहेको छ ।

पछिल्लो समयमा राष्ट्रिय परिचयपत्र बनाउनेहरूमा नेपालगञ्ज उपमहानगरपालिका, कोहलपुर नगरपालिका, बैजनाथ गाउँपालिका र नरैनापुर गाउँपालिकाका नागरिक बढी रहेका जिल्ला प्रशासन कार्यालयमा रहेको राष्ट्रिय परिचयपत्र रजिस्ट्रेसन शाखाले जनाएको छ ।

परिचयपत्रका लागि रजिस्ट्रेसन गराएर नम्बर लिएर जाने धेरै भए पनि परिचयपत्रको कार्ड लिन आउने भने निकै कम संख्यामा रहेका छन् । जिल्ला प्रशासन कार्यालयमा तयार भएर आएका ३४ हजार २५१ परिचयपत्रका कार्डमध्ये ७ हजार ७४५ कार्ड मात्र सम्बन्धित व्यक्ति लिन आएको प्रजिअ रिजालले बताए

बाखा पालेर छोरालाई ठूलो मान्छे बनाउने कौशिल्लाको धोको

सौर्य समाचार

टेकेन्द्र बोहरा । बफाङको वुगल नगरपालिका-९ की कौशिल्ला देवी कामी एकल तथा दलित महिला हुन् । उनको श्रीमान्को ८ वर्ष पहिले रोगकारीका लागि भारत गएका बेला प्राणघातक रोगका कारण उपचार गर्न नसकी भारतमै अकालमा मृत्यु भयो ।

'श्रीमान्को मृत्यु भएपछि छोराको लालनपालन र घरको जिम्मेवारी मेरो कंधामा आयो, (मू ब्या अरू) अर्थात् म के गर्छौं हजुर । भागेर कतै जाँउ घरमा कलिला छोराहरू छन्, छोराहरूको मायाले घर बसो, न मेरा बस्नका लागि घर छ, न त कमाई गरी खानका लागि जग्गा जमिन छुनो', उनले भनिन्, 'मेरा हातमा कही कमाई गरी खाउ भने सीप नै छुनो छोराका मायाले ४-५ वर्षसम्म नहुँदा दुःख पाइयो, हुँदा त अहिले पनि दुःख नै छैन, मुझैले त अरूकै घरमा मागी खाँया जाँ काम गर्नु त्यही छोरालाई लिएर गए । जसको घरमा काम गरे उसैका घरका गाउँभैसी बाखी गोठमा सुते जसको घरमा काम गरे उसैको घरमा खाना र पुराना लुगा कपडा मागेरै काम चलाए ।'

उनले आफ्ना पीडा सुनाइन्, 'गाँउघरमा सहर बजारका जस्तो काम पनि पाइँदैन, काम पाइहाले पनि महिलालाई दिनको ज्याला ४-५०० भन्दा बढी दिँदैनन् । पहिले अरूकै घरका गोठहरूमा बसेर अरूकै घरमा काम गरेर ४-५ वर्ष जीवन गुजारा गरे हजुर, अहिले ती पुराना दिन सम्झ्दै अहिले पनि रुने मन लाग्छ, अहिले जसरी भए पनि आफ्नो गुजारा चलेकै छ', कौशिल्लाले सम्झ्दै भनिन्, '३-४ वर्ष पहिला गाउँमा एकदिन चैनपुरवाट युएमएन र दलित सहयोग समाजका सरहरू गाँउमा आउनुभयो । सरले गाउँमा भए जतिका सबै महिलालाई भेला हुन बोलाउनुभएको थियो । बैठकमा म पनि गए सरले तपाईंको पालिकामा समान व्यवहार परियोजना लागू भएको छ सम्ह गठन गरी गरिव, असहाय, दलित,

समुदायका मान्छेलाई सहयोग गर्ने भनेपछि मलाई समूहमा बस्न मन लाग्यो ।' उनका अनुसार सरकै आग्रहमा ग्रामीण महिला समूह गठन गरियो र उनी सदस्य बनिन् । मासिक बैठक बस्न थाल्यो । बैठकमा संस्थाका सर-म्यामले गाउँमा कसरी जीविकोपार्जन गर्ने लैगीक हिसा भनेको के हो ? जीविकोपार्जनका आधारहरू के के हुन भन्ने सिकाए । बैठकबाट धेरै कुरा सिक्ने अवसर मिलेको उनले सुनाइन् ।

नियमित बैठकमा जान थालेपछि उनको बोल्ने बिकास भयो । गाउँघरमै केही आयआर्जन गर्न सकिन्छ भन्ने आशा पलायो । 'म दलित महिला एकल महिला भएका कारण जीविकोपार्जनका लागि समूहवाट छनोट गरी बाखापालनका लागि निवेदन दिएँ, बाखापालन कसरी गर्ने भन्ने बारेमा तालिममा केही कुरा सिक्नो । तालिम सिकिसकेपछि संस्थावाट करिब ४० हजार बराबरका ४ ओटा बाखा पाएँ । बाखा पाएपछि खुसी लाग्यो र बाखालाई निरन्तर रूपमा पाल्दै गएँ, उनले सुनाइन्, 'बाखा ४ वाट १० जाँति भए । संस्थाले बाखा दिएपछि ४ वर्षभित्र २ लाखभन्दा बढीका खसीबोकामा, पाठापाठी बेचेँ । त्यहीबाट जम्मा भएको रकमले गाउँमा साहुके जग्गा मागेर बस्ने घर बनाएँ । अहिले आफ्नै घरमा बस्न पाएको छु । छोराहरू अहिले स्कूल जाने भएका छन्, घरको नुन, तेल कापीकलम यसैवाट चलाएको छु ।'

समूहका दिदीबहिनी र संस्थाले इमानदार र मिहिनेती सम्झेर घरमा सौर्य ऊर्जा सोलार सेट दिएको जोडी दिएको उनले बताइन् । 'दुई छोरा छन् । गाँउकै स्कूल पढ्छन् । समूहका दिदीबहिनी र संघसंस्था वा कुनै व्यक्तिले छोराको थप पढाइका सहयोग गरे ठूलो मान्छे बनाउने धोको छ', उनले भनिन् ।

कसैले आर्थिक सहयोग गरे बाखापालनलाई निरन्तरता दिई बाखापालन गरेर नै छोराहरूलाई राम्रो शिक्षा दिलाउन सक्छु भन्ने आशा जगाएको उनले बताइन् ।

बन्दुक र चोरीको सामानसहित ३ युवा पक्राउ

सौर्य समाचार

वर्नाली । यहाँको अर्जुनधारा नगरपालिका-४ स्थित देवान चोकवाट प्रहरीले बरुवा बन्दुक र चोरीको सामानसहित ३ युवालाई पक्राउ गरेको छ ।

प्रहरीचौकी शनिश्चरेले शनिवार राति १०:३० बजे अर्जुनधारा-४ स्थित देवानचोकवाट सोही स्थानका १९ वर्षीय आदित्य लिम्बू, २२ वर्षीय छिरीड तामाङ र २१ वर्षीय निखिल तामाङलाई पक्राउ गरेको जिल्ला प्रहरी कार्यालयका प्रवक्ता प्रहरी नायब उपरीक्षक कृष्णकुमार चन्दले जानकारी दिए । गत साउन २५ गते राति अर्जुनधारा-७ मिलडाँडाकी इन्दिरा अधिकारीको किराना पसलमा ताला फुटाएर नगद र सामान चोरी भएको उजुरीका आधारमा प्रहरीचौकी

शनिश्चरेले घटनामा संलग्नको खोजी सुरु गरेको थियो । चोरीमा संलग्नको खोजी गर्ने क्रममा शनिवार राति १०:३० बजे उनीहरूलाई शंकास्पद अवस्थामा प्रहरीले फेला पारेको प्रवक्ता चन्दले बताए ।

प्रहरीले उनीहरूका साथवाट चोरीको सामान र अर्जुनधारा-४ का २२ वर्षीय छिरीड तामाङको घरमा लुकाएर राखिएको अवस्थामा एक थान बरुवा बन्दुक बरामद गरेको छ । प्रहरीले आदित्य लिम्बूका साथवाट चाँदीको सिक्की १ थान, नेपाल टेलिकमको ५० रुपैयाँ दरको रिचार्ज कार्ड १९ थान, छिरीड तामाङको साथवाट चाँदीको औँठी २ थान, चाँदीको पाउजु २ थान, चाँदीको सिक्की १ थान, एनसेल कम्पनीको ५० रुपैयाँ दरको रिचार्ज कार्ड ५ थान र निखिल तामाङको साथवाट चाँदीको

सिक्की १ थान बरामद गरेको छ । प्रहरीले चोरी गदा प्रयोग भएको एउटा खुकुरीसमेत किराना पसलवाट बरामद गरेको छ । पक्राउ परेका

उनीहरूलाई इलाका प्रहरी कार्यालय विर्तामोडमा राखेर थप अनुसन्धान भइरहेको जिल्ला प्रहरी कार्यालय फापाले जनाएको छ ।

प्रभावकारी बन्दै ग्रामीण अल्ट्रासाउन्ड सेवा

सौर्य समाचार

कञ्चनपुर । शुक्लाफाँटा नगरपालिकाका स्वास्थ्यचौकीमा ग्रामीण अल्ट्रासाउन्ड सेवा सञ्चालनले गर्भवतीलाई निकै सहज भएको छ । वायु क्षेत्रमा चर्को शुल्क तिरेर गर्भमा रहेको बच्चाको अवस्था पत्ता लगाउनका लागि अल्ट्रासाउन्ड गराउनुपर्ने भन्दा हटेर गएको छ । नगरपालिकाले गर्भवतीलाई ४ वर्षअघिदेखि निरन्तर रूपमा स्वास्थ्यचौकीमै नि:शुल्क रूपमा अल्ट्रासाउन्ड सेवा प्रदान गर्दै आएको छ ।

२०७७ सालदेखि पिपलाडी, फलारी र पिताम्बर गरी ३ स्वास्थ्यचौकीहरूवाट अल्ट्रासाउन्ड सेवा प्रदान गरिँदै आएका हाल सेवा विस्तार गरी ८ स्वास्थ्य संस्थामा पुऱ्याइएको छ । 'पहिलो वर्ष ३ वटा स्वास्थ्यचौकीमा सेवा सुरु गर्नुभयो', नगरपालिकाको स्वास्थ्य शाखाका प्रमुख परमानन्द भट्टले भने, 'त्यसपछि आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र वनसर्पित, सहरी स्वास्थ्य केन्द्र बेलडाँडाका सेवा विस्तार गर्नुभयो, यस वर्षदेखि आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र कालागोडी, सहरी स्वास्थ्य केन्द्र बन्साह र आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र दीपनगरमा सेवा विस्तार गरेको छौँ ।'

उनका अनुसार सेवा सञ्चालनका लागि ३ नर्सिङ कर्मचारीलाई २१ दिने आधारभूत तालिमसँगै पुनःताजगी तालिम दिई दक्ष बनाइएको छ । प्रत्येक महिनाको १२ देखि १९ गतेसम्म स्वास्थ्य संस्थाहरूमा अल्ट्रासाउन्ड सेवा सञ्चालन हुने गरेको छ । अल्ट्रासाउन्ड सेवा दुर्गम ग्रामीण क्षेत्रसम्म पुऱ्याएर मातृ शिशुको मृत्यु दरलाई शून्यमा फार्न मद्दत पुगेको शाखा प्रमुख भट्टको भनाइ रहेको छ । 'गर्भमा रहेको शिशुको अवस्थाबारे

अल्ट्रासाउन्डका माध्यमबाट सहजै पत्ता लाग्ने गर्दछ, उनले भने, 'जोखिम रहेको गर्भबारे गर्भवती आमसँगै अभिभावकलाई समयमै जानकारी गराइने भएकाले आमा र शिशुको ज्यान जोगाउन सकिन्छ, विगतमा गर्भमा रहेको शिशुको अवस्था पत्ता नलाग्दा आमा र शिशुको ज्यान जाने गरेको थियो, अल्ट्रासाउन्ड सेवा सञ्चालनले गर्भवती आमालाई निकै सहयोग पुऱ्याएको छ ।'

अल्ट्रासाउन्डको माध्यमबाट गर्भमा रहेको शिशुको अवस्था, तौल, गर्भको हप्ता, शिशुको वृद्धि विकास, प्लासेन्टको पोषणसन्तकस्तो छ त्यो हेर्न सकिने सिअनमी प्रतिमा न्यौपानेले बताइन् । 'अल्ट्रासाउन्डका माध्यमबाट गर्भको जोखिमको पहिचान हुन्छ', उनले भनिन्, 'बच्चा गर्भस्थामा खेल्ने नखेल्नेबारे जानकारी हुन्छ, 'एम्नियोटिक' तरल पदार्थ कति छ भनेर हेर्न सकिन्छ, शिशुको मुटुको धड्कनबारे जानकारी हुन्छ ।'

अल्ट्रासाउन्ड सेवा दुर्गम ग्रामीण क्षेत्रदेखि सुगमका बजार क्षेत्रसम्मका गर्भवतीसम्म पुगेकाले महिलाले यही सेवाका लागि वायु क्षेत्रमा खर्चनुपर्ने ठूलो धनराशि

जोगिएको उनले बताइन् । 'एकपटक अल्ट्रासाउन्ड गराउँदा निजी क्षेत्रका अस्पतालहरूले १ हजार ६०० सम्म शुल्क लिने गरेका छन्, पटकपटक जाँच गराउनुपर्ने भएकाले निकै रकम खर्च हुन्छ', आमा समूहमा आबद्ध सीता डगौराले भनिन्, 'टाढाका अस्पतालमा यातायातका साधन चढेर पुग्नुपर्ने हुन्छ, त्यसको खर्च थप हुन्छ, खर्चसँगै अस्पतालहरूमा पालो कुनूनुपर्ने हुन्छ ।'

अल्ट्रासाउन्ड सेवा ग्रामीण क्षेत्रका स्वास्थ्य संस्थाहरूमा नि:शुल्क उपलब्ध हुन थालेपछि गर्भवतीले वायु क्षेत्रमा खर्चनुपर्ने रकम जोगिएको उनको भनाइ छ । 'पालो कुनूनुपर्ने अवस्था पनि छैन, यातायातका साधन खाज्दै हिँड्नु पनि परेको छैन, घरदेखि नै सेवा पाउँदा निकै सहज भएको छ', उनले भनिन् ।

नगरपालिकाको स्वास्थ्य शाखाका अनुसार गत वर्षको असार महान्तसम्म २० वर्षमुनिका ३३, २० वर्षमाथिका १ हजार ९७ र १९ जना जटिल प्रकृतिका गर्भवतीले अल्ट्रासाउन्ड सेवा लिएका छन् । अल्ट्रासाउन्ड सेवा निकै प्रभावकारी देखिएकाले स्वास्थ्य शाखाले नगरपालिकाका १२ वटै वडामा सेवा पुऱ्याउने लक्ष्य राखेको छ । त्यसका लागि शाखाले सुदूरपश्चिम प्रदेश विशेष अनुदान कार्यक्रमअन्तर्गत थप ३ अल्ट्रासाउन्ड मेसिनसँगै औजार, उपकरण खरिद गर्ने योजना बनाएको छ । त्यसका लागि नगरसभामा प्रस्ताव गरिएको ५१ लाख रुपैयाँको बजेट स्वीकृत भए सेवालाई अझै प्रभावकारी बनाउन सकिने बताइएको छ ।

अल्ट्रासाउन्ड सेवाका लागि हाल एक मात्रै मेसिन उपलब्ध रहेको छ । सोही मेसिन सेवा सञ्चालन गरिएका स्वास्थ्य संस्थामा लगेर सेवा दिनुपर्ने अवस्था रहेको छ ।

सम्पादकीय

नेपाली कांग्रेसको दायित्व

देशको मुख्य पार्टी नेपाली कांग्रेसको केन्द्रीय समितिको बैठक जारी छ । जारी बैठकमा बंगलादेश घटनाले प्रवेश पाएको छ । यसको कारण ऐतिहासिक छ । आजभन्दा ५५ वर्षअघि बंगलादेश निर्माणको आन्दोलनमा नेपाली कांग्रेसले नैतिक साथ मात्रै होइन, हतियारसमेत उपलब्ध गराएर भौतिक साथसमेत दिएको थियो । त्यतिबेला कांग्रेसका संस्थापक सभापति बिपी कोइराला भारत निर्वाशनमा थिए । छिमेकी भारतले आफ्ना सेनासमेत पठाएर आन्दोलनमा साथ दिएको थियो । तर आन्दोलन सफल भएको केही वर्षसम्म भारतले आफ्ना सेना फिर्ता गरेन । बंगलादेशको सरकारले भारतीय सेना फिर्ताका लागि ठूलो दबाव दियो । जब भारतीय सेना फिर्ता भयो, तब बंगलादेशका जन्मदाता सेख मुजिबुर रहमानको वंश नै विनास हुने गरी दक्षिणपन्थीद्वारा हत्या भयो । त्यो प्रकरणपछि बिपी कोइरालाले स्वदेश फर्केर राजासँग सहकार्य गर्ने नीति अवलम्बन गरे । जसलाई राष्ट्रिय एकता तथा मेलमिलापको नीति भन्ने गरिएको छ । बिपी कोइरालाले सिक्किमको भारतमा विलय तथा बंगलादेशको जन्म भएको घटनालाई लामो व्याख्या गर्दै देशभित्रका शक्तिहरू आपसी द्वन्द्वमा उत्रँदा परचक्रीले लाभ लिने उल्लेख गरेका छन् । नेपाली कांग्रेसले त्यतिबेला मेलमिलापको नीति नलिएको भए के हुन्थ्यो ? त्यो प्रश्न अनुत्तरित छ, तर नेपाली कांग्रेसले मेलमिलापको नीति लिएपछि के भयो ? भन्ने प्रश्नको उत्तर स्पष्ट छ । त्यसैले बंगलादेशमा अहिले भएको घटनाले दिएको सन्देशलाई नेपाली कांग्रेसले कुन रूपमा व्यवहारमा उताउँ ? धैर्यताका साथ प्रतीक्षा गर्नुपर्छ ।

केन्द्रीय समितिको जारी बैठकमा नेपाली कांग्रेसका इतर पक्षका नेता डा.शेखर कोइरालाले बंगलादेशमा जननिर्वाचित प्रधानमन्त्री भएपछि अवस्था किन आयो ? जननिर्वाचित संसद् भंग गरी गैरदलीय सरकार गठन हुने अवस्था कसरी सिर्जना भयो ? भन्ने सन्दर्भमा विभिन्न कोणबाट आफ्ना भनाइ राखेका छन् । देश चलाउने पार्टीहरूभित्र आन्तरिक लोकतन्त्र कमजोर भएको, आन्तरिक लोकतन्त्र कमजोर बनाउने व्यक्तिले जनतालाई लोकतन्त्रको प्रत्याभूति दिलाउन नसकेको, लोकप्रियतावादको विश्वव्यापी लहरले असन्तुष्ट जनतालाई आन्दोलित गराएको लगायतका दृष्टिकोण राखेका छन् । स्पष्ट भाषामा नभने पनि उनले बंगलादेशको परिस्थिति नेपालमा पनि विद्यमान रहेको उल्लेख गरेका छन् । हामीले पार्टीभित्र आन्तरिक लोकतन्त्र कतिको बलियो बनाएका छौं ? सत्तामा पुगेपछि जनतालाई लोकतन्त्रको प्रत्याभूति दिलाउन सकेका छौं कि छैनौं ? लोकप्रियतावादको चपेटाबाट जनतालाई सजग गराएका छौं या हाम्रो पार्टीबाट पनि लोकप्रियतावादका गतिविधि भएका छन् ? गम्भीर रूपमा समीक्षा गर्नुपर्ने दृष्टिकोण उनले राखेका छन् ।

हनु पनि एकपटक नेतृत्वमा पुगेपछि आजीवन कुर्सी नछाड्ने मनोरोग नेपालका कतिपय पार्टी नेतामा देखिन्छ । त्यसको ज्वलन्त उदाहरण हुन्, माओवादीका अध्यक्ष पुष्पकमल दाहाल प्रचण्ड । उनी करिब ४० वर्षदेखि नेतृत्वमा छन् । आन्तरिक लोकतन्त्र माओवादीमा करिबकरिब शून्य छ । मदन भण्डारीको उदयदेखि केपी शर्मा ओली अध्यक्ष नबन्दासम्म नेकपा एमाले आन्तरिक लोकतन्त्रका दृष्टिले अबल पार्टीमा गनिन्थ्यो, तर अहिले एमाले भित्रको आन्तरिक लोकतन्त्र पनि करिब ५० प्रतिशत निषेध भएको छ । नेपाली कांग्रेसले आन्तरिक लोकतन्त्रका लागि केही प्रयास गरेको देखिन्छ, तर ती प्रयास व्यवहारमा उत्रिन सकेको देखिँदैन । विधानमा आन्तरिक लोकतन्त्रका प्रावधान छन्, तर ती प्रावधान कार्यन्वयनमा समस्या देखिने गरेको छ । नियमित मितिमा कहिल्यै महाधिवेशन नगर्ने समस्याबाट कांग्रेस गुञ्जिएको छ । नेताले आफ्ना लागि आफैँ मतदाता छान्ने शैली कम्युनिस्ट पार्टीहरूको सिद्धान्त नै हो । तर नेपाली कांग्रेसले समेत सदस्यता वितरण सबैका लागि खुला गर्न सकेको छैन । पार्टी दता गरिसकेपछि त्यो पार्टीको सदस्यता लिने हक सबै जनतालाई हुनुपर्छ । ती सदस्यहरूद्वारा नेतृत्व छानिनुपर्छ । नेतृत्व छनौट प्रक्रिया पारदर्शी हुनुपर्छ । पार्टीहरूको आन्तरिक निर्वाचन देशको निर्वाचन आयोगहरूा नै हुने प्रणाली स्थापित गर्नुपर्छ । अनि मात्रै पार्टीभित्र आन्तरिक लोकतन्त्र संस्थागत हुन सक्छ । आन्तरिक लोकतन्त्र संस्थागत भएका पार्टीले मात्रै देशको लोकतन्त्र संस्थागत गर्न सक्छन् । आफैँले बनाएको विधान पालना नगर्ने पार्टीबाट संविधानको पालना संभव छैन ।

साउन २८ गतेको राशिफल

मेघ	कार्यमा सुख प्राप्त हुनेछ ।
वृष	आकस्मिक धन लाभ हुनेछ ।
मिथुन	कार्यमा ढिलासुस्ती हुनेछ ।
कर्कट	वादविवादमा फस्न सकिनेछ ।
सिंह	वस्त्र सौभाग्य कारोबारबाट लाभ हुनेछ ।
कन्या	नेत्रसम्बन्धी समस्या देखापर्नेछ ।
तुला	मिष्ठान भोजन प्राप्त हुनेछ ।
वृश्चिक	कडा परिश्रम गर्नुपर्नेछ ।
धनु	अचानक धन लाभ हुनेछ ।
मकर	कार्यमा सफलता हुनेछ ।
कुम्भ	सरकारी काममा ढिलासुस्ती हुनेछ ।
मीन	खानपिनमा सावधानी अपनाउनु पर्नेछ ।

नेपालमा आन्दोलन किन सार्थक हुँदैन ?

श्रीमन नारायण

नेपालमा छात्र र युवाको आन्दोलन सम्भव छैन । किसान र मजदुरको पनि सम्भव छैन । आन्दोलन भए पनि आन्दोलनपश्चात नेतृत्वमा कसलाई ल्याउने, त्यस्ता व्यक्तिको भिजन के छ ? भ्रष्टाचार र विवादको पृष्ठभूमिबाट मुक्त छन् कि छैनन्, आन्दोलनको नेतृत्व गर्नेको पारिवारिक र सामाजिक पृष्ठभूमि कस्तो छ, केवल सडकमा भिड जम्मा गरेर नेतृत्व परिवर्तन गर्दैमा आमजनताको जनजीवनमा परिवर्तन आउँदैन ।

बंगलादेशको प्रधानमन्त्री शेख हसिना वाजेदलाई सत्ताच्युत गर्न त्यहाँका छात्र र धार्मिक नेताहरूले निर्णायक प्रदर्शन गरे । आन्दोलनकै प्रभावका कारण उनले पद मात्रै होइन कि आफ्नो मातृभूमि नै त्याग गर्नुपर्‍यो । नोबेल पुरस्कार विजेता अर्थशास्त्री मोहम्मद युनुस खान त्यहाँका कार्यवाहक प्रधानमन्त्री नियुक्त भएका छन् । बंगलादेशमा विद्यार्थी आन्दोलन सफल भएकोपछि, नेपालका विद्यार्थी पसलहरूमा यस विषयले चर्चा पाएको छ कि, नेपालमा पनि यस्तो किर्तिमको आन्दोलन हुनुपर्दछ । तथ्य यहाँका नेताहरूलाई पनि, सत्ताबाट च्युत गर्नुपर्दछ । केही वर्षअघि दक्षिण एसियाकै देश श्रीलंकामा पनि त्यहाँका जनताले राजापाक्ष परिवारको शासन र भ्रष्टाचारबाट अत्यधिक पीडित भएकोपछि तिनको विरोधमा आन्दोलन चलाए र तिनलाई सत्ताच्युत गराए । त्यतिबेला पनि नेपालमा यस विषयले चर्चा पाएको थियो कि, नेपाली नेताहरू पनि श्रीलंकाली नेताजस्तै पारिवारिक राजनीति र भ्रष्टाचारमा गहिरो रूपमा संलग्न छन् र यिनीहरूलाई सत्ताबाट च्युत नगरे नेपाल प्रगति गर्न सक्दैन । तर, नेपालमा केही पनि भएन ? नेपालमा आजसम्म जे जस्ता आन्दोलनहरू भएका छन् ती सत्ता नेतृत्व परिवर्तनका लागि मात्रै भएका छन् । आजसम्म जति पनि सरकारहरू नेपालमा अस्तित्वमा आएका छन्, ती सबै एउटै प्रकृति र प्रवृत्तिका रही आएका छन् । सायद त्यही भएर होला नेपालको आन्दोलन सार्थक सावित हुँदैन ।

न त नेपाली जनतालाई देशका जल्दा-बल्दा समस्याहरूको समाधानको चिन्ता छ, न त यहाँका राजनीतिक दल र नेताहरूलाई

नै नेपालमा जब जब सरकार विरोधी ठुलो आन्दोलनको विषयले चर्चा पाउँछ, तब यहाँ आन्दोलनको दिशालाई नै मोंडिन्छ । नेपालका राजनीतिक दलहरूलाई राम्ररी थाहा छ, कि यहाँ गरिवी, बेरोजगारी, महँगो, शान्ति सुरक्षा, आर्थिक, विकास र समृद्धिलाई राजनीतिक मुद्दा बन्न दिनु हुँदैन । देशका जल्दा-बल्दा समस्याहरूतिर नेपाली जनताको ध्यान नजाओस भन्ने उद्देश्यले खुला सिमाना, सन् १९५० को सन्धी, महाकाली सन्धी, चुच्चे नक्सा, सिमाना विवाद आदिलाई समयसमयमा प्यानडोरा बक्सबाट निकाल्ने गरिन्छ । छात्र, युवा र सर्वसाधारणलाई २-४ दिन सडकमा उफिन लगाइन्छ, त्यसपछि २-३ वर्षसम्म सबै कुरा सामान्य रहन्छ । हुन त अब सडकमा उफिने युवाहरू पनि खाडी देशतिर गइसके । विद्यार्थीहरू अमेरिका, युरोप र चीन, जापान, अस्ट्रेलिया, भारततिर गइसके । सायद त्यही भएर होला विगत ९ वर्षमा एउटा पनि आन्दोलन भएन ।

नेपालमा २००७ सालमा राणा विरोधी आन्दोलन भयो । आन्दोलनमा शासन सत्ताका एक पक्ष राजपरिवारको पनि परोक्ष सहभागिता थियो । नयाँ दिल्लीमा त्रिपक्षीय सम्झौता हुँदा राणा, नेपाली कांग्रेस र राजाले शासन सत्तामा स्थान पाए । २०१५ सालको आमनिर्वाचनमा नेपाली कांग्रेसलाई भण्डै दुईतिहाइ बहुमत प्राप्त भएको थियो । तर, प्रमुख प्रतिपक्षमा गोरखा परिषद नै थियो । भरत शमशेर प्रतिपक्षका नेता थिए । २०१५ सालदेखि २०१७ सालसम्म अस्तित्वमा रहेको सरकारलाई पनि जनताका कामका साथै तत्कालीन प्रधानमन्त्री बिपी कोइरालालाई आफ्नो छवि चम्काउने चाहना बढी थियो । त्यस सरकारबाट पनि कतिपय राम्रा काम पनि भए । बिपी कोइराला र राजा महेन्द्रको व्यक्तित्वको प्रतिस्पर्धामा देशमा राजनीतिक स्थायित्व कायम भएन र राजा महेन्द्रले राज्य विष्णुद्वारा शासन सत्तामा आफ्नो हातमा लिए । तर उनले कम्युनिस्ट तथा नेपाली कांग्रेसका भण्डोडा नेताहरूकै सहयोग र समर्थन लिएर सरकार चलाए । डा.तुलसी गिरी, विश्वबन्धु थापाहरू पूर्वकाेरोसी नै थिए । पञ्चायतको ३० वर्षमा पनि तात्विक परिवर्तन आँद । भारत, चीन, सोभियत संघ, अमेरिका, जापान, बेलायत आदि मित्र राष्ट्रहरूको सहयोगमा विकास निर्माणका कार्य भए । पञ्चायत सरकारमा देश र जनताको हितमा खासै उल्लेख्य काम भएन ।

२०४६ सालको अन्तिम महिनामा नेपाली कांग्रेस, देशका वामपन्थीहरू तथा अन्य लोकतन्त्रवादीहरूले समेत गरेका निर्णायक आन्दोलनका कारण देशमा प्रजातन्त्रको पुनः स्थापना भएको थियो । २०७२ सालदेखि २०७९ सालसम्म नेपाली कांग्रेस, नेकपा एमाले र पञ्चहरू मिलेर सरकार बनाए, देश चलाए । त्यसपछि करिब ४ वर्ष राजाले पनि प्रत्यक्ष शासन चलाए । पञ्चायती शासनको अन्त्यपश्चात तत्कालीन सरकारले पञ्चायती व्यवस्थामा भएका गलत निर्णय र कार्यहरू संलग्न व्यक्तित्वमाथि कसुर अनुसारको सजाय समेतका लागि सिफारिस गर्न मिल्नका आयोगको गठन गरेको थियो । मल्लिक आयोगले आफ्नो प्रतिवेदन सरकारलाई बुझायो पनि, तर कारवाही कसैमाथि पनि भएन किनभने पञ्चायती व्यवस्थाका सबै महाभ्रष्टहरू नेपाली कांग्रेस र नेकपा एमालेमा प्रवेश गरिसकेका थिए ।

जब कुनै पुरानो व्यवस्थाका दोषी अधिकारी र शासकमाथि कारवाही गर्न नयाँ शासकले पनि आफ्नो खुद्दा कमाउन थाल्छ

अनि पुरानो शासनको अनियमितता, भ्रष्टाचार, कुरीति र गलत परम्परा नयाँ सरकारको पनि अंग बन्न जान्छ र जनतालाई परिवर्तनको अनुभूति भइरहेको हुँदैन ।

नेकपा माओवादीले कम्युनिस्ट राज्य सत्ता स्थापना गर्ने भन्दै १० वर्षसम्म सशस्त्र संघर्ष गर्‍यो । त्यस सशस्त्र संघर्षका कारण १७ हजार जति नेपालीले ज्यान गुमाएको अनुमान छ । देशले अबै-खवौंको आर्थिक क्षति भोग्नु पर्‍यो । तर त्यसको परिणाम के आयो ? हात लागि शून्य ? अखिर जुन नेपाली कांग्रेस र नेकपा एमालेको विरोधमा यसले हतियार उठाएको थियो तिनै दलहरूसित मिलेर यो सत्तामा सहभागी हुन पुग्यो । नेकपा माओवादीको सैद्धान्तिक, राजनीतिक र नैतिक तत्त्व त्यसै दिन भयो जुन दिन यसले नेपाली कांग्रेस र एमालेसित सहकार्य एवं सहज्या गर्ने निर्णय गरेको थियो । जब नेपाली कांग्रेस र नेकपाको नीति विचार र दर्शन ठिक नै थियो भने माओवादीले २०५२ सालमा हतियार कसको विरोधमा उठाएको थियो ? त्यतिबेला त शासन सत्तामा एमाले र कांग्रेस नै थियो । नेकपा एमाले र नेपाली कांग्रेससितको सहकार्य र सहज्या माओवादीको निम्ति धृतराष्ट्र आर्लिंगन सावित भएको छ, अब यो पार्टी आफ्नो खुद्दमा उभिन सक्दैन । एक्ले चुनाव लड्ने साहस र क्षमता यसमा रहेन । मधेसी दलहरू पनि देशका ठुला दलहरूको संरक्षण समर्थन र सहयोगिना चुनाव जित्न सक्ने अवस्था छैन ।

नेपालमा अहिलेसम्म जे जस्ता परिवर्तनहरू भएका छन्, त्यो केवल सरकारको नेतृत्व परिवर्तनका लागि हो । मिलीजुली खाउँ र बाँचौं भन्ने प्रवृत्तिले ठुलो परिवर्तन, ल्याउन सक्दैन । अन्य सबै दललाई गलत भन्दै राजनीतिमा आएका रवि लामिछानेको पनि कुनै प्रष्ट आर्थिक, सामाजिक र राजनीतिक नीति नै छैन । उनी राजनीतिमा आउनुभन्दा अघि पनि विवादमा थिए । नेकपा माओवादी केन्द्रका अध्यक्ष प्रचण्डको नेतृत्वमा र नेकपा एमालेका अध्यक्ष केपी शर्मा ओलीको विशेष समर्थनमा उनी दुईपटक गृहमन्त्री बने, तर दुवैपटक उनी विवादमा आए । रवि लामिछाने पनि नेकपा एमाले र नेपाल माओवादी केन्द्रको नेतृत्वमुनि रहेर देशमा भ्रष्टाचारको अन्त्य गर्ने, सुशासन कायम गर्ने, देशको आर्थिक विकासमा चमत्कार गर्ने दिवालय देखिरहेका छन् ।

नेपालमा छात्र र युवाको आन्दोलन सम्भव छैन । किसान र मजदुरको पनि सम्भव छैन । आन्दोलन भए पनि आन्दोलनपश्चात नेतृत्वमा कसलाई ल्याउने, त्यस्ता व्यक्तिको भिजन के छ ? भ्रष्टाचार र विवादको पृष्ठभूमिबाट मुक्त छन् कि छैनन्, आन्दोलनको नेतृत्व गर्नेको पारिवारिक र सामाजिक पृष्ठभूमि कस्तो छ, केवल सडकमा भिड जम्मा गरेर नेतृत्व परिवर्तन गर्दैमा आमजनताको जनजीवनमा परिवर्तन आउँदैन । बंगलादेशमा एक दर्जनभन्दा बढीपटक आन्दोलन भएको छ, सैनिकद्वारा सत्ता कब्जा पनि भएको छ, तर देशलाई सही मार्ग केवल शेख हसिनाको सरकारले नै दिएको थियो ।

आक्रोश र उन्मादमा आएर, धर्म अथवा जातिको विरोधमा लक्षित भएर आन्दोलन सफल पार्न सकिन्छ, तर देशले प्रगति गर्न सक्दैन । छिमेकी राष्ट्रलाई गाली गरेर छिमेकी राष्ट्रको विरुद्धमा घृणा द्वेष फैलाएर प्रगति सम्भव हुँदैन । नेपालमा आन्दोलन सफल नहुनुको मुख्य कारण पूर्ववर्ती शासकको गलत कार्य, भ्रष्टाचार र अनियमिततालाई नयाँ शासकले पनि समर्थन गर्दै अगाडि बढ्नु हो, अथवा त्यस्ता कार्यलाई निरन्तरता दिनु हो ।

मध्यपूर्व अब साँच्चै नै महायुद्धको संघारमा

लोकनारायण सुबेदी

आफ्ना नागरिकहरूलाई इजरायलले भनिसकेको छ कि घरका बम बंकर सेक्टरहरूलाई सफा राख, हमला भएको स्थितिमा डेड मिनेटभित्र त्यहाँ पुगेर स्वयंलाई सुरक्षित राख्ने तयार गर, पानी, खाद्य सामग्रीहरू, आवश्यक औषधिहरू थप जोगाड गर । अन्य आवश्यक सामग्रीहरू राख्न पनि उसले आदेश दिइसकेको छ । साथै ब्याट्रीले चल्ने टर्च लाइटहरू पनि किन्न र साथमा राख्न र सावधानीपूर्ण रहन पनि आदेश दिइसकेको छ ।

मध्यपूर्वमा यतिबेला एउटा महायुद्धकै दुन्दुभी वज्र थालेको गम्भीर स्थिति विकसित भइरहेको प्रतीत हुन्छ । हमासका नेता इस्माइल हानियालाई इजरायलले मारिदिएको छ । इरानमा अतिथिकोरूपमा गएको बेला हानियाको हत्या गर्न इजरायल सफल भएको हो । हानियाको मृत्यु हमासका लागि त ठूलो पीडा हुँदै हो, त्यसमा पनि आफ्नो देशमा अतिथि बनाएर ल्याउनु तर सुरक्षा गर्न नसक्नु इरानको सानो चोट होइन । हानियाको मृत्यु पछि इजरायलका विरुद्ध इरानले हमलाको चेतावनी दिएको छ । विगतमा छिमेकीहरूका हमलालाई इजरायलले अवशरको रूपमा लिँदै आएको छ । त्यसैले अहिले पनि इरानको संभावित हमलालाई विगतमा भैं कसरी अवसरका रूपमा परिणत गर्ने ? भन्ने दाउमा इजरायल रहेको छ । यसका लागि इजरायलले पनि व्यापक तयारी गरिरहेको विश्वका विश्लेषकहरूले औल्याइरहेका छन् । के मानिँदै छ भने १३-१४ अगस्तको सेरोफेरोमा इरानद्वारा इजरायलमाथि यस्तो आक्रमण हुन सक्छ । यस सम्बन्धमा के भनिँदै छ भने यो आक्रमण भयंकर र भीषण हुन सक्छ । यस लडाइँका लागि दुवै पक्षहरूको हुँदै गरेको मोर्चाबन्दी हेर्दा भयावह लडाइँको अनुमान लगाउन सकिन्छ । यदि यो युद्धको खतरनाक आक्रोशलाई समय छुट्टै रोक्ने उपायहरू खोजिएन भने व्यापक बर्बादी र विनाशको अर्को शृंखलाको चरण विश्वमा सुरु हुने कुरालाई कसैले अस्वीकार गर्न सक्दैन । हमासका राजनीतिक प्रमुख इस्माइल हानिया र हिजबुल्लाका उच्च कमान्डर फाउड शुकरको हत्याबाट इजरायलका विरुद्ध र इरानको साथ दिनका लागि लेबनान, यमन, सिरिया र जोर्डन

विगतमा जस्तै खडा भइसकेका छन् । इरानले सिरियाबाट इजरायलमाथि झेन हमलाको तयारी गरिसकेको बताउँदै छ । अनि जोर्डन र लेबनानका पनि कतिपय आतंकवादी मानिने गरेका संगठनहरू समेत यस लडाइँमा इरानलाई साथ दिनका लागि मोर्चाबन्दी गरिरहेको पनि देखिँदै छ । अर्थात् शुक्रवारका दिन जब हानियालाई कतारको राजधानी दोहामा अन्तिम संस्कार गरिँदा कतार र पेलेस्टिनका कतिपय संगठनहरूका विभिन्न उच्च नेताहरूबाट र कमान्डरहरूको उपस्थितिले पनि इजरायल विरुद्धको लडाइँलाई अघि बढाउने निकै कडा भावना व्यक्त भएको थियो ।

यसरी पेलेस्टिनी समर्थक इस्लामिक देशहरूको एकताको बढ्दो तयारीलाई देखेर इजरायलले पनि आफ्नो तयारीलाई जोडदाररूपमा अगाडि बढाइरहेको र बढाइसकेको बताउँदै छ । उसले आफ्ना नागरिकहरूलाई बचाउनका लागि सबै उपाय गर्नका सावधान तुल्याइसकेको बताइएको छ । आफ्ना नागरिकहरूलाई इजरायलले भनिसकेको छ कि घरका बम बंकर सेक्टरहरूलाई सफा राख, हमला भएको स्थितिमा डेड मिनेटभित्र त्यहाँ पुगेर स्वयंलाई सुरक्षित राख्ने तयार गर, पानी, खाद्य सामग्रीहरू, आवश्यक औषधिहरू थप जोगाड गर । अन्य आवश्यक सामग्रीहरू राख्न पनि उसले आदेश दिइसकेको छ । साथै ब्याट्रीले चल्ने टर्च लाइटहरू पनि किन्न र साथमा राख्न र सावधानीपूर्ण रहन पनि आदेश दिइसकेको छ ।

उता इरानका कार्यवाहक विदेशमन्त्री अली बघारीले पनि भनिसकेका छन् कि तिनका १० महिनामा इजरायलद्वारा गाजापट्टीमा जुन घोर अमानवीय ठूलो र नरसंहार गरिएको र विनाशको ताण्डव मच्चाइएको छ, त्यस स्थितिलाई अब त्यसलाई रोक्न नितान्त जरुरी भइसकेको छ । उनले चेतावनी दिँदै भनेका छन् कि, यदि यो गरिएन भने केवल पश्चिम एसिया मात्र होइन, विश्वकै शान्ति भयंकर खतरामा पर्न जानेछ ।

फाउड शुकरको मृत्युबाट अत्यन्तै अप्रसन्न र दुःखी हिजबुल्लाले इजरायलमाथि कैयौँ मिसाइल दासको थियो । ती मध्ये कैयौँ मिसाइलहरूलाई इजरायलले हावामा नै नष्ट तुल्याइदिएको थियो । यसबाट पनि स्पष्ट हुन्छ कि, इरान तथा समर्थक देशहरूमा इजरायलका विरुद्ध बढ्दो आक्रोश कति तीव्र र घनीभूत बन्दै गएको छ । त्यसलाई सामान्यरूपमा लिन र नजरअन्दाज गर्न मिल्दैन भनिँदै छ । यस्तो बढ्दो गम्भीर अप्रसन्नता, लडाइँको तयारी र दुवै पक्षको मोर्चाबन्दीलाई हेरिरेका विश्लेषकहरू लडाइँ भइरहेको जान नदिन र गम्भीररूपमा अन्तर्राष्ट्रिय शान्तिको प्रयास गर्न अब बिलम्ब भइसकेको औल्याइरहेका छन् । समर्थ छुट्टै यस प्रकारको गम्भीर प्रयास गरिएन भने लडाइँ सुरु भएपछि त्यसलाई ठूलो विनाश र नरसंहारभन्दा पहिला रोक्न र टार्न धेरै चर्को पर्नेछ । इजरायलको अप्रसन्नता तुर्कीप्रति पनि निकै बढी नै देखिँदै आएको छ । किनभने तुर्कीले हानियाको हत्या हुँदा आफ्नो राष्ट्रिय भण्डा आधा भुकाएर राष्ट्रिय सम्मान गरेको थियो । यसलाई तुर्कीको इरानप्रतिको समर्थनको रूपमा हेरिएको छ ।

हानियाको मृत्युका लागि इजरायलको शाक्तिशाली मानिँदै आएको गुप्तचर सेवा 'मोसाद'लाई जिम्मेवार मानिएको छ । जसले प्रमुख व्यक्तित्वहरूको सुरक्षाका लागि तैनाथ इरानको इस्लामिक रिभोल्युसनरी गार्ड कान्पा(आइआरजिसी)का २ जना एजेन्टहरूलाई यस हत्याकाण्डका लागि कथितरूपमा पैसा दिएर (जसलाई सुपारी दिने पनि भनिँन्छ) उपयोग गरेको मानिँदै छ । त्यस हत्याका कारण इरानका राष्ट्रपति मसूद पजिस्कियनका कठिनाइहरू अफ बढ्न पुगेका छन् । हुन पनि उनलाई आफ्नै देशवासीहरूका सामु अतिथिको ठीकसँग सुरक्षा गर्न नसकेको शर्म लाग्ने स्थिति पनि बन्न पुगेको छ । हुन त हानियाको हत्याका लागि जिम्मेवार

मानेर पजिस्कियनले २ दर्जनभन्दा बढी आइआरजिसी तथा सेक्रेट सर्भिसका अधिकारीहरूलाई पक्राउ पनि गराइसकेका छन् । हानियाको हत्यालाई उनले अत्यन्तै गम्भीरतापूर्वक लिएका छन् । यस हिसाबले पनि उनका लागि के आवश्यक छ भने इजरायलमाथि इरानले भयंकर ठूलो आक्रमण गर्नेछ ।

हानियाको हत्या जुन अतिथि गृहमा भएको थियो, त्यसका कतिपय अधिकारीहरूलाई समेत पक्राउ गरेर राष्ट्रपति पजिस्कियन के खुलासा गर्न चाहिरहेका देखिन्छन् भने हानियाको हत्यालाई उनले अत्यन्तै गम्भीरतापूर्वक लिइरहेका छन् । यसो गर्नु उनका लागि पनि आवश्यक मानिँदै छ र उनले इजरायलमाथि ठूलो आक्रमण गर्ने तयारी गरिरहेका छन् । किनभने इरान र त्यहाँका जनता के मान्दछन् भने फाउडा तथा हानिया दुवैको हत्याको जिम्मेवार इजरायल नै हो । उसले फाउडाको हत्याको त जिम्मा लिई पनि सकेको छ । तर हानियाका हत्यालाई न इजरायलले अस्वीकार गरेको छ न स्वीकार नै गरेको छ ।

यद्यपि इरानले उसले भनेजस्तो इजरायलमाथि आक्रमण गर्नपुग्यो भने पजिस्कियनका समस्याहरू अफ बढ्नेछन् । उनले भर्खरै सम्पन्न चुनाव यसै प्रतिबद्धताका साथ जितेका थिए कि, उनी पश्चिममा देशहरूसँग पनि इरानको सम्बन्धमा सुधार ल्याउनेछन् । तर स्पष्ट छ कि इजरायलमाथि इरानको आक्रमण गर्ने अहिलेको पछिल्लो घोषणाले उनी त्यसरी सम्बन्ध सुधार गर्न सक्ने अवस्थामा रहने छैनन् । प्रष्ट छ, पश्चिममा देशहरू इजरायलको साथमा छन् । खुल्सै छ कि पहिला जस्तै नै अमेरिका, फ्रान्स, बेलायत, अस्ट्रेलिया लगायतका देशहरू इजरायलको पक्षमा खडा हुनेछन् । यद्यपि अमेरिकाको सम्बन्धमा अहिले भ्रमपूर्ण विभिन्न कुराहरू पनि गरिँदै छ । अमेरिकी राष्ट्रपति जो बाइडेन वित्तिको साता मेरिल्यान्ड एयर बेसमा पत्रकारहरूसँग कुराकानी गर्ने के जानकारी दिए भने 'उनले इजरायली प्रधानमन्त्री बेन्जामिन नेताव्याहलाई फोनमा कुरा गर्दै भनेका छन् कि उनीसँग यतिबेला युद्ध विरामको दासरो छ र यसै दिशामा उनी अघि बढ्नुपर्दछ ।

अर्कोतिर के पनि भनिँदै छ भने अमेरिकाको सैन्य मुख्यालय पेन्टागनमा यो सम्भावित युद्धलाई लिएर गम्भीर विचार विमर्श पनि चलिरहेको छ । यद्यपि यस आशयको कुराको भने पुष्टि नभएको बताइन्छ । यदि यो युद्ध अघि बढ्यो भने त्यसमा इजरायलको मद्दत गर्न अमेरिकाले सेना पठाउने नै छ । मेरिल्यान्ड एयर बेसमा पत्रकारहरूसँग कुरा गर्दा जो बाइडेनले अमेरिकाका सामुद्रिक वेडाहरूलाई पठाउने कुरा मात्र चलेको थियो भनिँदै छ । यस्तो अवसर भण्डै १ वर्षअगाडि पनि उपस्थित भएको थियो । तर, अमेरिकी प्रशासन त्यतिबेला पनि के निष्कर्षमा पुगेको थियो भने उसले त्यहाँ आफ्ना सैनिक उतार्न पनि आवश्यकता छैन । तर अहिले अमेरिकाको के कस्ता कदम चाल्ने हो अनिश्चित नै छ । यो युद्ध टल्के हो कि अभूतपूर्वरूपमा चर्किने हो अहिले विश्व खतराको गम्भीर चरणबाट गुजिरहेको छ ।

जे विश्वलेपण गरिए पनि साम्राज्यवाद र हज्जेले युद्धको खतरा रहिरहन्छ भन्ने लेनिनको विश्लेषण अहिले पनि उतिकै सामयिक देखिएको छ । शस्त्रास्त्रको होडबाजी, हतियारको व्यापार तथा मध्यपूर्व, यक्रेन-रुसको युद्धको स्थिति र हालको बंगलादेशको घटनाले समेत विश्व शक्तिहरू युद्धको विकास र व्यापार गर्न र अफ्नो प्रभाव क्षेत्र बढाउन पछि पर्दैनन् भन्ने नै यथायथ सबैले देखिरहेका छन् र कैयौँले भोगी पनि रहेका छन् । शान्तिको कुरा गर्दै युद्धको तयारी गर्ने काम दोश्रो विश्व युद्धपछि पनि चलिरहेको छ । त्यसैले कि साम्राज्यवाद कमजोर हुँदै अन्त्य हुने कि अभूतपूर्व युद्धद्वारा नै सकिने आजको संसार यही खतरनाक स्थितिमा खडा हुँदैछ ।

सौर्य दैनिक

मध्याह्न

निःसन्तान दम्पतीका लागि एकदिने शिविर

सौर्य समाचार

जनकपुरधाम । नैना हस्पिटलले निःसन्तान दम्पतीका लागि एकदिने शिविर आयोजन गरेको छ।

पत्रकार सम्मेलन आयोजना गर्दै नैना हस्पिटलका सञ्चालक डा.बृजमोहन रजकले निःसन्तान दम्पतीका लागि एकदिने निःशुल्क शिविर सञ्चालन गरिएको जानकारी दिए। सो शिविरमा १०० भन्दा बढी दम्पतीले स्वास्थ्य

चेकजाँच गरी सेवा लिएको उनले बताए।

अधिकांश चेकजाँच गराउन आउने दम्पतीलाई निःसन्तानको शंका लागेको र स्थानीयस्तरमा १०० जनामा एकाग्रमा सो समस्या रहने गरेको पाइएको उनले बताए।

उनले अधिकांश निःसन्तान रहेको भनी शंका लागेको दम्पतीलाई काउन्सिलिङ गरी जनचेतना जागृत गराएको बताउँदै सञ्चालक डा.रजकले प्रायःमा धार्मिक अन्धविश्वासका कारण स्वास्थ्य उपचारको साटो धामीभाँकी र बाबा कहाँ गएर सन्तानका लागि हारगुहार गर्ने मनोवृत्ति देखिएकोले स्थानीयस्तरमा बाँझोपनाकोसमस्या देखिएको बताए।

लागुऔषधसहित दम्पती पक्राउ

पवन यादव

पर्स। प्रतिबन्धित लागुऔषधसहित ३ दिनअघि पक्राउ परेका एक दम्पतीलाई पर्स प्रहरीले आइतबार सार्वजनिक गरेको छ।

वीरगञ्ज महानगरपालिका-१६ इनर्वा गाउँ नजिकैबाट प्रतिबन्धित लागुऔषधसहित पक्राउ परेका दम्पतीलाई जिल्ला प्रहरी कार्यालय पर्साले ३ दिनपछि सार्वजनिक गरेको हो।

भारतीय सहर रन्सोलबाट वीरगञ्जतर्फ पैदल आउँदै गरेको अवस्थामा शंका लागी चेकजाँच गर्दा उनीहरूको साथमा रहेको कालो जेबा भोलाबाट नाइट्रोभेट-१० लेखिएको २९४ पिस् ट्याब्लेट प्रहरीचौकी इनर्वाबाट खटिएको टोलीले बरामद गरेको थियो।

बरामद भएको प्रतिबन्धित औषधसहित वारा कोल्हवी नगरपालिका-७ निवासी २१ वर्षीय अनिल पौडेल र उनकी श्रीमती २० वर्षीया प्रेरणा पौडेललाई शुक्रबार अपराह्न साढे ३ बजे नियन्त्रणमा लिइएको जिल्ला प्रहरी कार्यालय पर्साले प्रवक्ता डिएसपी दीपक भारतीयले बताए।

उनीहरूलाई प्रहरी हिरासतमा राखेर लागुऔषध ओसारपोसार मुद्दामा अदालतबाट म्याद थप गराई घटनाबारे थप अनुसन्धान सुरु गरिएको डिएसपी भारतीयले जानकारी दिए।

दोषमुक्त हुने दाउमा जनमत पार्टी

सौर्य समाचार

जनकपुरधाम । जनमत पार्टीले आफ्ना नेता तथा मधेश प्रदेशका मुख्यमन्त्री सतिशकुमार सिंहलाई शुक्रबार स्पष्टीकरण सोधेर जनताको बीचमा अलोकप्रियतालाई परास्त गर्न दाउ रचेको टिप्पणी हुन थालेको छ।

मुख्यमन्त्री सिंहले गत मंगलबार मन्त्रीमण्डल विस्तार गरी २० पुन्याएपछि अलोकप्रिय बनेका कारण जनमतले दोषमुक्त बनाउन दाउ खेलेको राजनीतिज्ञहरूको भनाइ छ। जनता समाजवादी पार्टी जसपा नेपालले जनको मन्त्रीमण्डलविरुद्ध सडकमा कुर्सी जुलुस गरेको छ। प्रभु साह नेतृत्वको आम जनता पार्टी (आजपा) लगायतले पनि विरोध गरेको थियो।

सुशासनको नारा दिएर सरकारको नेतृत्व पाएको जनमत पार्टीले १२ मन्त्रालय रहेको प्रदेशमा २० मन्त्री बनाएर विवादमा परेको बेला पार्टीले मुख्यमन्त्री सिंहको टाउकोमा दोष थोपारेर चोखिन खोजेको आरोप विपक्षी नेताहरूले लगाएका छन्।

जम्बो मन्त्रपरिषद बनाएको विषयमा मुख्यमन्त्री सिंहलाई स्पष्टीकरण सोधिएको जनमतका प्रवक्ता डा.शरदसिंह यादवले बताएका छन्। 'मन्त्रीमण्डलमा कार्यविभाजन गर्दा पार्टीको सहमति लिएको थिएन', उनले भने, 'पछिल्लोपटक मन्त्रीमण्डल विस्तारगर्दा पनि मुख्यमन्त्रीले आफूखुसी गरेका छन्।'

जनमत पार्टीका सभासद सिंहलाई मुख्यमन्त्रीमा नेकपा एमाले, नेपाली कांग्रेस र लोकतान्त्रिक समाजवादी पार्टी(लोसपा)ले समर्थन गरेको छ। एमालेले भौतिक पूर्वाधार, गृह, सञ्चार तथा कानून, खेलकुद तथा समाजकल्याण र स्वास्थ्य तथा जसंख्या मन्त्रालय लिएको छ।

त्यसैगरी कांग्रेसले अर्थ, भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी, ऊर्जा, सिंचाइ तथा खानेपानी र श्रम तथा यातायात मन्त्रालय लिएको छ। लोसपाको भागमा शिक्षा तथा संस्कृति मन्त्रालय परेको छ। जनमतले मुख्यमन्त्री, उद्योग, वाणिज्य तथा पर्यटन र वन तथा वातावरण मन्त्रालय पाएको छ। यसअघि जसपा नेपालको मुख्यमन्त्री हुँदा अर्थ, ऊर्जा, सिंचाइ तथा खानेपानी, खेलकुद तथा समाज कल्याण मन्त्रालय लिएको थियो। तर जनमत पार्टी वन र उद्योग, वाणिज्यमा सीमित भएको छ। पार्टीका नेता तथा कार्यकर्ताले सरकार र नेतृत्वको कडा आलोचना गर्दै सरकारको नेतृत्वमा पुगेर पार्टी धराशायी हुने उच्चजोषिमामा परेको बताउन थालेका छन्।

पार्टीभित्र र बाहिर तीव्र आलोचना हुन थालेपछि मुख्यमन्त्रीलाई स्पष्टीकरण सोधेर पार्टीको गुन्म लागेको जनविश्वास जोगाउने दोस्रो अन्तिम अस्त्र चलाएको बताइन्छ। जसपाले सरकारलाई घेर्ने प्रयास गरिरहेको बेला जनमतले मुख्यमन्त्री र सत्ता गठबन्धनका प्रमुख

साकेदार एमाले र कांग्रेसमाथि दोष थोपार्ने काम गरेको आरोप लाग्न थालेको छ।

सिंहले मन्त्रालय बाँडफाँट गर्दा पार्टीसंग समन्वय नगरेको र अहिले राज्यमन्त्री थपेको पनि जानकारी नगराएको स्पष्टीकरणमा उल्लेख रहेको प्रवक्ता डा.यादवले जारी गरेको प्रेस नोटमा उल्लेख छ। 'परिणाम देखेनगरी जनताको हकहितका लागि मन्त्रालयको काममा मुख्यमन्त्रीले ध्यान दिएका छैनन्', उनले प्रेस नोटमा भनेका छन्, अनावश्यक उदघाटन समारोहमा समय खर्चिँदै आएको उनीमाथि आरोप लागेको छ।

'पार्टीले दिएका निर्देशन मुख्यमन्त्री सिंहले मानेका छैनन्', यादवले जारी गरेको प्रेस नोटमा अगाडि भनिएको छ। बजेट बनाउने क्रममा सांसदलाई ५ करोड दिने विवादोपद अभिव्यक्ति दिई पार्टीको छविमा बारम्बार आँच पुऱ्याउने विषय स्पष्टीकरणमा उल्लेख गरिएको छ।

मुख्यमन्त्री सिंहले पनि स्पष्टीकरण सोधिएको पुष्टि गर्दै भने, 'यो पार्टीको सामान्य प्रक्रिया हो। केही विषयमा पार्टीलाई थप जानकारी चाहिएको हुन सक्ने भएकाले स्पष्टीकरण सोधिएको र त्यसको जवाफपछि विषयवस्तु प्रष्ट हुनेछ।'

प्रवक्ता यादवले मुख्यमन्त्री सिंहलाई स्पष्टीकरण सोजे पार्टीको अधिकार रहेको बताउँदै उनले जवाफ दिएपछि निरुपण हुने बताए। स्पष्टीकरण सोधेमा ठूलो दुर्घटना हुने जस्तो केही नरहेको उनले बताए।

जनमत पार्टीका अध्यक्ष सिंके राउतको सचिवालयले समाजक सञ्चालनमा पनि मधेश प्रदेशमा गठबन्धनको सरकार रहेको बताउँदै जनमत पार्टीको सरकार नभएको

बुधवार उल्लेख गरेको थियो।

नेकपा एमालेले जनमतको दोषारोपप्रति आपसी जनाएको छ। 'सरकार गठन हुने बखत सहमति भएपछि मात्र सपथग्रहण भएको थियो', नेकपा एमाले मधेश प्रदेश संसदीय दलका नेतासमेत रहेका भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्री सरोजकुमार यादवले भने, 'सहमति विपरीत एमालेले सरकारमा मन्त्रालय लिएको छैन। एमालेको २४ जना सभासद रहेकोमा ४ मन्त्री र ३ राज्यमन्त्री लिएको छ।' नेपाली कांग्रेसले पनि जनमतको पछिल्लो प्रतिनिध्याप्रति असहमति जनाएको छ। मधेश प्रदेशका सभासदसमेत रहेका संसदीय दलका नेता कृष्ण यादवले जनमत पार्टी आफ्नो संख्या बढाउन राज्यमन्त्रीहरू थप गरेको बताएका छन्।

'कांग्रेसको २२ जना सभासदमा ४ मन्त्री र २ राज्यमन्त्री रहेको छ', उनले भने, 'तर जनमतको १३ सभासदमा १ जना मुख्यमन्त्री, २ जना मन्त्री र २ जना राज्यमन्त्री राखेको छ।' जनमतले आफ्नो मन्त्री थप गर्न एमाले र कांग्रेसबाट राज्यमन्त्री थप गरिएको उनले बताए। ८ सभासद भएको लोसपालाई १ मन्त्री र १ राज्यमन्त्री दिएको यादवले जनाए।

संवैधानिक प्रावधानअनुसार मधेश प्रदेशमा कुल सभासदको २० प्रतिशत मन्त्री बनाउन सकिन्छ। १ जना मन्त्री अथवा राज्यमन्त्री अर्कै थप गर्ने ठाउँ रिक्त रहेको छ।

जनमतले संसदीय दलका नेता मधेश प्रसाद यादवलाई पन्छाएर सिंहलाई मुख्यमन्त्री बनाएको छ। दलको नेता अर्कै यादव नै रहेका छन्। तर उनको भूमिका कमजोर बनाइएको छ।

२२ हजार करदाताले बुभाएनन् वार्षिक कर

सौर्य समाचार

धनुषा । आन्तरिक राजस्व कार्यालय जनकपुरले व्यावसायिक प्यान नम्बर लिएका २२ हजार करदाताले वार्षिक कर नतिरेको जनाएको छ। गत आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ मा ती करदाताले आफ्नै कार्यालय आई तिर्नुपर्ने कर नबुझेको कार्यालयबाट जानकारी प्राप्त भएको छ। सो कार्यालयअन्तर्गत ३७ हजार व्यावसायिक करदाता रहेको छ। त्यसमध्येका १५ हजार करदाताले मात्र वार्षिक कर अर्थात् (आयव्यय) राजस्व बुझाएको बताइएको छ। कर नबुझाएका कानुनवमोजिम कारवाही तथा जरिवाना हुने कार्यालयले स्पष्ट गरेको छ।

त्यसैगरी, पटकपटक ताकेता गर्दासम्म राजस्व नबुझाउने २० वटा उद्योगी तथा व्यावसायिक फार्ममाथि कानुनी कारवाही गरी गत आर्थिक वर्षमा १० करोडभन्दा बढी राजस्व संकलन

गरेको कार्यालय प्रमुख किशोर वतौलाले जानकारी दिए।

लामो समयदेखि नियमानुसार लाने कर दस्तुर नबुझाउने १७८ व्यावसायिक फार्मलाई कारवाही गर्ने सूचना जारी गरेपछि २० व्यावसायिक फार्मले कर बुझाएका छन्।

कार्यालयबाट उपलब्ध तथ्यांक विवरणमा सो कार्यालयले अधिल्लो आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को तुलनामा गत आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ मा राजस्व संकलनमा वृद्धि भएको जनाएको छ। प्राप्त विवरणमा अधिल्लो आर्थिक वर्ष ३ अर्ब ७० करोड राजस्व संकलन गर्ने लक्ष्य रहेकामा ३ अर्ब ४४ करोड संकलन भएको थियो। त्यस्तै गत आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ मा ४ अर्ब ४६ करोड ६२ लाख राजस्व संकलन भएको कार्यालय प्रमुख वतौलाले जानकारी दिए। अधिल्लो आर्थिक वर्षको तुलनामा गत आर्थिक वर्षमा करिव ११ प्रतिशतले राजस्व वृद्धि भएको कार्यालयले जनाएको छ। गत आर्थिक वर्ष सो कार्यालयले

लिएको लक्ष्यअन्तर्गत आयकरवापत १ अर्ब ४५ करोड ४७ लाख, घरभाडावापत ६ करोड ३५ लाख ६६ हजार, व्याजकरवापत ११ करोड ११ लाख २२ हजार, मूल्यअभिवृद्धिकरवापत १ अर्ब ३० करोड १५ लाख ५५ हजार, अन्तःशुल्कवापत १ अर्ब ५२ करोड ४२ लाख ८७ हजार, स्वास्थ्यकरवापत ११ लाख ३ हजार र शिक्षाकरवापत ४९ हजार राजस्व संकलन गर्ने लक्ष्य रहेको थियो।

प्राप्त विवरणमा गत आव २०८०/०८१ मा आयकरवापत १ अर्ब १९ करोड ३८ लाख ७९ हजार, घरभाडावापत ३ करोड ५० लाख २२ हजार, व्याजकरवापत ७ करोड २० लाख ७४ हजार, मूल्यअभिवृद्धिकरवापत ९७ करोड ७८ लाख ६२ लाख, अन्तःशुल्ककरवापत १ अर्ब ५४ करोड ६६ लाख २९ हजार, स्वास्थ्यकरवापत १५ लाख ३९ हजार, शिक्षाकरवापत १ लाख ६८ हजार तथा अन्यकरवापत १२ लाख २६ हजार गरी कुल ३ अर्ब ८२ करोड ८२ लाख ७९ हजार रुपैयाँ राजस्व संकलन भएको थियो।

'खुसी'को आवरण सार्वजनिक

सौर्य समाचार

धनुषा। सञ्चारकर्मी सुजीत कुमार भट्टाद्वारा लिखित मैथिली पुस्तक खुसीको आवरण सार्वजनिककरण एक कार्यक्रमका बीच सम्पन्न भएको छ।

'खुसी वीरेन्द्रका यात्रा कथा' पुस्तकको आवरण सार्वजनिक गर्दै कार्यक्रम सम्पन्न भएको छ। सो पुस्तकको आवरण कार्यक्रमका प्रमुख अतिथि राम मन्दिरका महन्थ राम गिरिले सार्वजनिक गरेका हुन्। सञ्चारकर्मी भट्टाद्वारा लिखित यो पुस्तकको प्रकाशन मोडेल मिल्टपल कलेज जनकपुरधामले गरेको छ।

पुस्तकको आवरण सार्वजनिक गर्दै कार्यक्रमका प्रमुख अतिथि राम मन्दिरका महन्थ राम गिरिले समाजका हरेक तह तप्काका व्यक्ति सदैव खुसी रहनु कामना गरे।

पुस्तकमा मोडेल मिल्टपल कलेजका संस्थापक वीरेन्द्र साहलाई केन्द्र बनाएर उनको संघर्षका साथै सफलताको कथालाई उमेटिएको छ। आफूलाई केन्द्र बनाएर पुस्तक लेखिएकोमा कलेजका संस्थापक साहले खुसी व्यक्त गरे।

उनले आफू जनकपुरधाममा शिक्षाको क्रान्ति ल्याउने अभियानमा लागेको र सो अभियानमा सञ्चारकर्मी भट्टाद्वारा लिखित यो पुस्तक सहायक सावित हुने विश्वास व्यक्त गरे। साथै यो पुस्तकले आफ्नो यो अभियानमा थप ऊर्जा प्रदान गरेको बताए। मोडेल खबरका सल्लाहकार एवं प्राध्यापक डा.सुरेन्द्र लाभले पुस्तकको लेखक भालाई कलमवीर तथा पुस्तकको केन्द्रविन्दु साहलाई कर्मवीरको संज्ञा दिए। उनले दुवै व्यक्तित्व आ-आफ्नो क्षेत्रमा अविरोध भएर लागेकोमा प्रशंसा व्यक्त गरे।

पुस्तकका लेखक भा निरन्तर आफ्नो पुस्तक प्रकाशनतर्फ केन्द्रित रहेको र

पुस्तकका केन्द्रविन्दु साह शिक्षा अभियानमा निरन्तर लागेको र निरन्तर संघर्षरत रहेकाले एकलाई कलमवीर तथा अर्कोलाई कर्मवीरको संज्ञा दिएको बताए।

वरिष्ठ साहित्यकार रोशन जनकपुरीले खुसी प्राप्त गर्ने सबैभन्दा ठूलो माध्यम नै संघर्ष रहेको बताए। पुस्तकमा वीरेन्द्र साहको संघर्षको यात्राका साथै उनको खुसीका कारणका विषयमा लेखिएको होला, उनले भने 'उनले गरेको अथक संघर्षकै कारण अहिले आएर एउटा सफल शिक्षा व्यवसायी बन्न सफल भएका छन्, उनले संघर्षको माध्यमले खुसी प्राप्त गरेका हुन्।'

नेपाली कांग्रेस धनुषाका सभासद योगेन्द्र पजियारले कार्यक्रममा मोडेल कलेजका संस्थापक साहको संघर्षका दिनहरूलाई स्मरण गरे। उनी सामान्य संघर्ष गर्ने युवाबाट आज सफल शिक्षा व्यवसायीको रूपमा आफूलाई स्थापित गर्न सफल भएकोमा खुसी व्यक्त गरे।

नेपाल पत्रकार महासंघ मधेश प्रदेशका अध्यक्ष राजेश कर्णले पुस्तकका मुख्यपात्र साहको संघर्ष यात्राको साक्षी पात्र आफू पनि रहेको बताए। शिक्षाले लाखौं व्यक्तिलाई खुसी ल्याउने काम गरेकोले उनको यो अभियानमा सबै पक्षको सहयोग र साथ हुनु आवश्यक रहेको बताए।

पुस्तकका लेखक भाले खुसी पुस्तकमा मोडेल कलेजका संस्थापक वीरेन्द्र साहको संघर्ष, जीवन तथा अनुभवलाई पृष्ठभूमि बनाएर तयार पारिएको बताए। पुस्तक एक सातापछि अनावरण गरिने उनले जानकारी दिए।

कार्यक्रममा मैथिली विकास कोषका अध्यक्ष जीवनाथ चौधरी, रामयुवा कर्मिटीका पूर्वअध्यक्ष प्रमोद चौधरी, अभियानी सुरेश शर्मा, साहित्यकार मनोज प्रमेश लगायतका व्यक्तित्वहरूले आ-आफ्नो धारणा राखेका थिए।

औरहीका अध्यक्षद्वारा सार्वजनिक जग्गा व्यक्तिको नाममा सिफारिस

सौर्य समाचार

सिरहा । सिरहाको औरही गाउँपालिकाका गाउँपालिका अध्यक्ष शिवजी यादवले सार्वजनिक जग्गा एक व्यक्तिको नाममा सिफारिस गरिदिएको पाइएको छ।

सिरहाको औरही गाउँपालिका-५ स्थित रहेको १ कठ्ठा १० धुर जग्गा मात्र श्रेस्तामा रहे पनि गापा अध्यक्ष यादवले स्थानीय शिवराम यादवको नाममा ६ कठ्ठा जग्गा सिफारिस गरिदिएको पाइएको हो। २००४ सालको नापीअनुसार सक्ती गुवारीको

नाममा रहेको साविक औरही गाविस-८(ख) को २१५ नम्बरको कित्ता तत्कालीन श्री ५ को सरकारको नाममा भए पनि गाउँपालिका अध्यक्षले शिवराम यादवको नाममा सिफारिस गरिदिएको पाइएको हो। उनले केही जग्गालाई ६ कठ्ठा जमिन अतिक्रमण गर्ने गरी सिफारिस गरिदिएपछि अदालत गुहारेको हो।

२०४८ सालमा आएको भूमि सुधारबाट प्रमाणपत्र लिएकोमा हाल कित्ता नं. २१५ मा श्री ५ सरकारको नाममा गएको देखिएको छ। सो जग्गामा शिवराम यादवले भोगचलन गर्न थालेपछि अदालतमा मुद्दा दायर गरिएको थियो।

जिल्ला अदालत सिरहामा जग्गा खिचोलाको मुद्दा दायर भएकोमा सो जमिन सरकारकै नाममा रहेको देखाइएको छ। यद्यपि, शिवराम यादवले सो जग्गामा भोगचलन रोकेका छैनन्।

गाउँपालिका अध्यक्ष शिवजी यादवले लाखौं रुपैयाँ लिएर सो जग्गा शिवराम यादवको नाममा सिफारिस गरेको आरोप छ। करोड बढी मूल्य पर्ने सो जग्गा हथियाउनका लागि गाउँपालिका अध्यक्ष यादवले नै योजना बनाएको बुझिएको छ। यस सन्दर्भमा गाउँपालिका अध्यक्षसँग सम्पर्क गर्न खोज्दा सम्पर्क भने हुन सकेनन्।

बोस्टनमा नेपाली कलाकारको प्रस्तुति

सौर्य समाचार

काठमाडौं। गायिका शान्तिश्री परियार, ज्योति मगर र रचना रिमालले अमेरिकाको बोस्टनमा सांगीतिक प्रस्तुति दिएका छन्। 'अब नाच्छ अमेरिका' शीर्षकमा फ्लाई नेपाले आयोजना गरेको कार्यक्रममा गायिकाहरूसहित मोडल करिश्मा ढकालले दर्शक नचाए। 'अब हाँस्छ अमेरिका'को सफलतापछि आयोजक फ्लाई नेपाले अमेरिकाका नेपालीलाई नचाउने लक्ष्यसहित कार्यक्रमको आयोजना गरेको हो। तिज लक्षित कार्यक्रमको सुरुआत अमेरिकाको

बोस्टनबाट शनिवार नेपालको राष्ट्रिय गानसँगै गरिएको थियो। मञ्चमा देखापरेका करिश्मा, रचना, शान्ति श्री र ज्योति मगरले बोस्टनका ५०० बढी दर्शकलाई ३ घण्टा भरपूर मनोरञ्जन दिए। प्रस्तुतिको सुरुआत करिश्माले 'हिजो राति सपनीमा' बोलको नृत्यबाट गरेकी थिइन्। करिश्माले तताएको माहोललाई थप जोशिलो बनाउँदै गायिका रचना रिमालले आफ्ना हिट नम्बरहरू प्रस्तुत गरेकी थिइन्। उनले परदेशीलाई भावुक बनाउने 'नमुछे आमा दहीमा टोका'बाट गाउन सुरु गरे पनि प्रस्तुतिको अन्त्यतिर 'सम्झने पानी छम्किने' 'मिनरल वाटर'

आदि गाएकी थिइन्। रचना रिमालपछि शान्ति श्री परियारले 'गलबन्दी च्यातियो', 'अरेली कडिले' 'लाहुर जाने रेलेमा' लगायतका दर्जन हाराहारी चर्चित गीत प्रस्तुत गरेकी थिइन्। 'बोल माया' 'लौत दाजे' गीतबाट आफ्नो गायकी सुरु गरेकी उनले दर्शकलाई सुरुमै भावुक बनाएकी थिइन्।

कार्यक्रमको विट माने गरी मञ्चमा आएकी ज्योति मगरले पनि आफ्नो पहिचान अनुरूप दर्शकलाई गीत र नृत्यको धुनमा डुवाएकी थिइन्। उनले पनि आफ्ना चर्चित गीत 'हाडै विरालो' 'उही मुलाको सिन्की' गाइन्। आयोजक विनोद अधिकारीले परदेशमा घरदेश जोड्ने अभिप्रायले कार्यक्रम गरेको बताउँदै पहिलो कार्यक्रम अत्यन्त सफल रहेको प्रतिक्रिया दिए।

'देशका चर्चित स्टयान्ड कमेडियनलाई लिएर गरिएको अमेरिका यात्रा 'अब हाँस्छ अमेरिका' सफलतापछि हामीले 'अब नाच्छ अमेरिका' को तयारी गरेका थियौं। जसको सुरुआत बोस्टनबाट भव्यताका साथ सुरु भएको छ, आयोजक विनोदले भने, 'यो चाडवाडको समयमा दर्शकको ३ घण्टाको अमूल्य समय साथै पारो भन्ने हाम्रो प्रयास हो जुन पहिलो कार्यक्रमले नै पूरा गरेको छ।' उनका अनुसार गायिका तथा मोडलको टोलीले न्युयोर्क, वासिंगटन डि.सी., ओहायो, कोलोराडो, बोस्टन, पेन्सिल्वेनिया, सिकागो र क्यालिफोर्निया आदी ठाउँमा कार्यक्रम गर्नेछ।

अमेरिकाका कुल २१ सहरमा कार्यक्रमको टुंगो लागि सकेको उनले जानकारी दिएका छन्। करिब २ महिना चल्ने कार्यक्रम सकेर टोली सेप्टेम्बर ३० मा नेपाल फर्कनेछ।

गायक तिमिल्सिना मृत अवस्थामा फेला

काठमाडौं। गायक प्रकाश तिमिल्सिना आफ्नै कोठामा मृत भेटिएका छन्। ललितपुर जिल्ला प्रहरी परिसरका प्रवक्ता, एसपी नरेशराज सुवेदीका अनुसार गायक तिमिल्सिना ललितपुर महानगरपालिका-१८ आदिनाथ मार्गस्थित आफ्नै कोठामा मृत अवस्थामा फेला परेका हुन्। 'हामीलाई आडवात बिहान ५ बजेतिर खबर आएको थियो, उनले भने, 'उहाँ आफ्नै बेडामा मृत अवस्थामा फेला पर्नुभयो।'

उनको मृत्यु के कारणले भन्ने अहिले खुलिनसकेको एसपी सुवेदीले बताए। 'भुखमा रगत र फिज देखिएको छ', एसपी सुवेदीले भने, 'अहिले मृत्युको कारणबारे केही पनि अनुमान गर्न सकिने अवस्था छैन।'

उनका अनुसार पोस्टमार्टमका लागि तिमिल्सिनाको शव पाटन अस्पताल लगिएको छ।

अब त्यसको रिपोर्ट आएपछि केही खुल्ला, एसपी सुवेदीले भने। एसपी सुवेदीका अनुसार गायक तिमिल्सिना राति कोठामा एकै थिए। 'उहाँको मेडम काम विशेषले विराटनगर जानुभएको रहेछ, उहाँसँग कुरा भएअनुसार उहाँलाई पछिनुपर्ने अवस्था छ, उनले भने।

दृष्टिविहीन गायक तिमिल्सिना २०६५ सालमा ईमेज च्यानलले आयोजना गरेको एउटा रियालिटी शोमा विजयी भएपछि सांगीतिक क्षेत्रमा उदाएका थिए। गायक तिमिल्सिनाले 'खलि', 'प्रिय तिम्रो सिउँदीमा सिन्दुर भर्न देऊ', 'तिम्रो हातको सिन्दुर', 'जुन भन्दिन', 'तिमीलाई देखेर आँखा त्यहीँ छोडी हिँडे' म आदि गीत गाएका छन्। यसबाहेक उनले धेरै वटा लोकप्रिय गीतका कभर बर्सन पनि गाएका छन्। (सौस)

'नरसिंहा: अवतार'मा नीति शाह पनि

काठमाडौं। दीवाकर भट्टराईको निर्देशनमा बन्ने फिल्म 'नरसिंहा: अवतार' यतिवेला चर्चामा छ। यसै फिल्मबाट राजेश हमालले ८ वर्षपछि कमब्याक गर्न लागेपछि यो फिल्म सबैको चासोमा छ।

यसैबीच, फिल्मको मुख्य अभिनेत्रीमा नीति शाह अनुबन्धित भएकी छन्। निर्माणमैले एक पोस्टर सार्वजनिक गर्दै शाह फिल्ममा भित्रिएको जानकारी दिएको हो। सार्वजनिक लुक्समा आकर्षक पहिरन र गहनामा सजिएकी नीति निकै सुन्दर देखिएकी छन्। फिल्ममा उनको भूमिका के हुन्छ, भन्ने निर्माण पक्षले खुलाएको छैन।

नरसिंहाको अर्थ भगवान् विष्णुको उग्र अवतार हो। निर्माणपक्षले विहीन फिल्मको घोषणा गरिएसँगै थिम पोस्टर सार्वजनिक गरेको थियो। जहाँ, थिम पोस्टरले युद्धको संकेत गर्छ। क्रिएटिभ सिने आर्टको प्रस्तुति रहने फिल्म भवैबाट छायांकनमा जाने तयारी छ। फिल्मको बजेट ३ करोडभन्दा माथि हुने बताइएको छ। (सौस)

खानले लिए अभिनयबाट सन्यास

एजेन्सी

मुम्बई। बलिउड अभिनेता आमिर खानले अभिनयबाट सन्यास लिने भएका छन्। हालै भारतको सर्वोच्च अदालतमा आमिर खानको फिल्म 'लापता लेडिज' देखाइएको थियो। सोही क्रममा आमिरले अभिनय क्षेत्रबाट सेवा निवृत्त हुनेबारे कुराकानी गरेका हुन्। 'कोरोना भाइरसको महामारीको समयमा मैले फिल्म प्रडक्सन नै आफ्नो करियरको अन्त्य हुने महसुस गरेको थिएँ। म त्यतिबेला ५६ वर्षको थिएँ। यो वयमा मेरो उमेर अरु बढिसकेको छ। शायद आफ्नो काम देखाउन मसँग अब १५ वर्ष जति बाँकी होला', आमिरले भनेका थिए।

अवका वर्षमा आफूले वर्षमा एउटा मात्रै फिल्म खेल्ने पनि उनले बताए। तर निर्माताको रूपमा भने आफूलाई दम छ जस्तो लागेका सबै कथा कहानी देखाउन सक्ने उनले बताए। आमिर खानले प्रायः बलियो सन्देश भएका फिल्महरू मात्रै गर्छन्।

फिल्म निर्माण गरेर आफूले नयाँ नयाँ आवाज र कहानीलाई मौका दिने उनको भनाइ छ। वर्षमा ४५ वटा जति फिल्म बनाउँछ भन्ने आफूले सोचेको पनि उनले बताएका छन्। ओटिटी प्लेटफर्ममा

रिलिज भएको लापता लेडिजलाई दर्शकहरूले निकै मन पराएका थिए। 'मिस मंगोल नेपाल २०२४' को उपाधि खोटाङकी २३ वर्षीया एन्जल राईले जितेकी छन्। राईले उपाधिसहित १ लाख रूपैयाँ पुरस्कार प्राप्त गरेकी स्नातक अध्ययनरत एन्जलले अब प्रभु बैंक, नेपाल आदिवासी जनजाति महासंघ, रिडी ग्रुप लिमिटेड एवं नेपाल क्यान्सर निवारण प्रतिष्ठानको सदभावना दूत भई काम गर्ने अवसरसमेत पाएकी छन्। एकसन इन्टरटेन्मेन्टद्वारा आयोजित प्रतियोगितामा पाँचथरकी विपिका लिम्बु फस्ट रनर अप र बाराकी शाहिशा राईले 'मिस मंगोल मधेश' सहित सेकेन्ड रनर अपको उपाधि चुन सफल भएका छन्।

प्रभु बैंक प्रायोजित नेपाल आदिवासी जनजाति महासंघको सहकार्यमा रिडी ग्रुपको प्रस्तुति रहेको प्रतियोगितामा वरिष्ठ चलचित्र निर्देशक एवं अभिनेता नीर शाह प्रमुख निर्णायक, संस्कृतिविद् डा.भक्त राई, हास्य कलाकार मनोज गजुरेल, पूर्व मिस मंगोल जाडमु इन शेर्पा, शिक्षासेवी एवं प्यान्टेल कोज पूर्ण लामा र स्टाफ कलेज पुल्चोकका डेप्युटी डायरेक्टर शिवहरि अधिकारी निर्णायक रहेका थिए।

काठ बाजार लिलाम विक्री सम्बन्धी सूचना

उपरोक्त सम्बन्धमा यस कार्यालयको च.न.२०८२ मिति २०८०/११/२४ गतेको काठ बाजार संकलन सहमती अनुसार ल्याह सम्पत्तिको स्वीकृत शोध सर्वेक्षण तथा विवरणका आधारमा अनुसन्धान आब २०८०/०८/११ मा संकलन गरि सामुदायिक वन उपभोगका सम्पत्तिको कम्प्युटरमा घाटपत्री भएको सादन, मात, अन्ना, आना, सिस्म, हल्ट र सिमाने जस्ताका मौलिक काठ लिलाम प्रक्रियामा विक्री विवरण गर्नको लागि सम्पत्तिको मिति २०८१/०४/२४ गतेको निर्णयको प्रतिलिपि मासिक गौरवमा सबै हितगर्ता वन कार्यालय चौमाला, कैमालीको च.न.१६ मिति २०८१/०४/२४ गतेको पत्रबाट विचारार्थ भई आफ्नो हित वन कार्यालयको मिति २०८१/०४/२३ गतेको निर्णय अनुसार पाठ्यादीमा मौज्जात रहेको निम्न कार्यालय जान, थाप र विवरणको काठ आब लिलाम विक्री प्रक्रियामा विभिन्न विवरण गर्नको लागि विक्रीको छ। उपरोक्त सूचना प्राप्त भएपछि निर्णय र निर्देशिका बमोजिमको प्रक्रिया पूरा गरी लिलाम विक्री गर्नको लागि सबै हितगर्ताहरूले सम्बन्धित कार्यालयमा बमोजिम बचरोपण गर्न वा पुनर्व्यापनको व्यवस्था मिलाउन हुन समेत जानकारी गराइन्छ।

क्र.सं.	विक्री गर्ने स्थान	विक्री गर्ने वस्तु	विक्री गर्ने मिति	विक्री गर्ने समय	विक्री गर्ने ठेका	विक्री गर्ने मिति	विक्री गर्ने समय	विक्री गर्ने ठेका
१	काठ	काठ	२०८१/०४/२४	११:३०	१	२०८१/०४/२४	११:३०	१
२	काठ	काठ	२०८१/०४/२४	११:३०	२	२०८१/०४/२४	११:३०	२
३	काठ	काठ	२०८१/०४/२४	११:३०	३	२०८१/०४/२४	११:३०	३
४	काठ	काठ	२०८१/०४/२४	११:३०	४	२०८१/०४/२४	११:३०	४
५	काठ	काठ	२०८१/०४/२४	११:३०	५	२०८१/०४/२४	११:३०	५
६	काठ	काठ	२०८१/०४/२४	११:३०	६	२०८१/०४/२४	११:३०	६
७	काठ	काठ	२०८१/०४/२४	११:३०	७	२०८१/०४/२४	११:३०	७
८	काठ	काठ	२०८१/०४/२४	११:३०	८	२०८१/०४/२४	११:३०	८
९	काठ	काठ	२०८१/०४/२४	११:३०	९	२०८१/०४/२४	११:३०	९
१०	काठ	काठ	२०८१/०४/२४	११:३०	१०	२०८१/०४/२४	११:३०	१०
११	काठ	काठ	२०८१/०४/२४	११:३०	११	२०८१/०४/२४	११:३०	११
१२	काठ	काठ	२०८१/०४/२४	११:३०	१२	२०८१/०४/२४	११:३०	१२
१३	काठ	काठ	२०८१/०४/२४	११:३०	१३	२०८१/०४/२४	११:३०	१३
१४	काठ	काठ	२०८१/०४/२४	११:३०	१४	२०८१/०४/२४	११:३०	१४
१५	काठ	काठ	२०८१/०४/२४	११:३०	१५	२०८१/०४/२४	११:३०	१५
१६	काठ	काठ	२०८१/०४/२४	११:३०	१६	२०८१/०४/२४	११:३०	१६
१७	काठ	काठ	२०८१/०४/२४	११:३०	१७	२०८१/०४/२४	११:३०	१७
१८	काठ	काठ	२०८१/०४/२४	११:३०	१८	२०८१/०४/२४	११:३०	१८
१९	काठ	काठ	२०८१/०४/२४	११:३०	१९	२०८१/०४/२४	११:३०	१९
२०	काठ	काठ	२०८१/०४/२४	११:३०	२०	२०८१/०४/२४	११:३०	२०
२१	काठ	काठ	२०८१/०४/२४	११:३०	२१	२०८१/०४/२४	११:३०	२१
२२	काठ	काठ	२०८१/०४/२४	११:३०	२२	२०८१/०४/२४	११:३०	२२
२३	काठ	काठ	२०८१/०४/२४	११:३०	२३	२०८१/०४/२४	११:३०	२३
२४	काठ	काठ	२०८१/०४/२४	११:३०	२४	२०८१/०४/२४	११:३०	२४
२५	काठ	काठ	२०८१/०४/२४	११:३०	२५	२०८१/०४/२४	११:३०	२५
२६	काठ	काठ	२०८१/०४/२४	११:३०	२६	२०८१/०४/२४	११:३०	२६
२७	काठ	काठ	२०८१/०४/२४	११:३०	२७	२०८१/०४/२४	११:३०	२७
२८	काठ	काठ	२०८१/०४/२४	११:३०	२८	२०८१/०४/२४	११:३०	२८
२९	काठ	काठ	२०८१/०४/२४	११:३०	२९	२०८१/०४/२४	११:३०	२९
३०	काठ	काठ	२०८१/०४/२४	११:३०	३०	२०८१/०४/२४	११:३०	३०

हेटौंडा उपमहानगरपालिका

नगरकार्यपालिकाको कार्यालय

हेटौंडा, मकवानपुर
बागमती प्रदेश, नेपाल

आर्थिक प्रस्ताव खोल्ने सम्बन्धी सूचना

प्रकाशित मिति: २०८१/०४/२८

हेटौंडा उपमहानगरपालिका, नगर कार्यपालिकाको कार्यालयबाट प्रकाशित बोलपत्रको सूचना बमोजिम e-bidding मार्फत समय सीमाभित्र रिपुर्वक दर्ता हुन आएका बोलपत्रहरू खोली प्राविधिक प्रस्ताव मुल्याङ्कन गर्दा तपशिल बमोजिमका बोलपत्रहरू सारभू रूपमा प्रभावग्राही भएकाले सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ३१ (ड) को उपनियम (२) बमोजिम मिति २०८१/०४/०४ गते दिने ठिक २:०० बजे यस कार्यालयमा निजहरूको आर्थिक प्रस्ताव खोल्ने हुँदा उपस्थितिको लागि जानकारी गराइन्छ।

सि.न.	टेक्का नं.	कामको विवरण	प्राविधिक प्रस्ताव मुल्याङ्कनबाट छनौट भएका बोलपत्रदाताको नाम र ठेगाना
1.	HSMC/WORKS/06/080/81	Padampokhari Main Road Upgrading Works, Hetauda-13	1. M/S Subedi-Parajuli JV, Makawanpurgadi, Makawanpur
			2. M/S Rojina-Sahara JV, Hetauda, Makawanpur
			3. M/S Syarskali-Quality JV, Hetauda, Makawanpur
			4. M/S Subash-Nivil-Hilltop JV, Nayabazar, Kathmandu
			5. M/S Chaudhary Nirman Sewa, Janakpur, Dhanusha
			6. M/S Saraswati-Sagamatha JV, Hetauda, Makawanpur
			7. M/S Timely Construction Pvt. Ltd., Hetauda, Makawanpur
			8. M/S B.I.S. Construction Pvt. Ltd., Dhulikhel, Kavre

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

Invitation for Bids

Gauriganga Municipality

Office of Municipal Executive

Sudurpaschim Pradesh, Nepal

Invitation for Bids for the Supply of Medicines and Surgical items

First Date of publication: 2024/8/12 (28th Sharwan 2081)

1. Gauriganga Municipality Kailali invites Electronic Bid for eligible bidders for the procurement of **Medicines and Surgical Items with contract identification GGM/GOODS/NCB/01/2081/082** under National competitive bidding – Single Stage Single Envelope procedures.

Contract Id	Description	Estimated amount(without Vat, Vat should be added on vatable items only) Nrs	Bid doc Fee, Nrs	Bid Security, Nrs	Bid Security Validity	Bid Submission Date	Bid Opening Date
GGM/GOODS/NCB/01/2081/082	Procurement of Medicines and Surgical Items	Rs. 3909468/-	Rs. 3000	Rs. 1,20,000	120 days from last date of submission	2081/05/26 (2024/09/11), 12 PM	2081/05/26 (2024/09/11), 1 PM

2. Eligible Bidders may obtain further information and inspect the Bidding Documents at the office of **The Office of Municipal Executive, Gauriganga Municipality, Chaumala, Kailali**, Tel No. 091-418060, Email: info.gaurigangamun@gmail.com or may visit PPMO website www.bolpatra.gov.np/egp.

3. The Medicine Manufacture Must be WHO GMP/DDA Certified Company and Surgical Items must be ISO Certified Company.

4. The medicines and surgical items must have a minimum of 75% of Date Validity or 18 months whichever is more at the time of supply and those which have 3 months left before expiry date and unconsumed shall be exchanged by the supplier.

5. Bidder should download the bidding documents for e-submission from PPMO's WebSite www.bolpatra.gov.np/egp,

Name of the Bank: NIC Asia Bank, Chaumala, Kailali
Name of Office: Gauriganga Municipality
Office Account no Rajaswa khata: 071-20500-2806-2002
Office Account no Dhaurati khata: 71CA500982524004

6. Bidders must submit along with their bids Firm/Company Registratiomm Certificate, Business Registration Certificate (License), PAN/VAT Registration Certificate, Tax Clearance Certificate/ Extension Letter/Tax return submission evidence for the F/Y [2080/081], Power of Attorney, self declaration letter and Letter of Bid.

Harish Pant
Under Secretary

प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीले पूर्वाधार विकासको क्रमसँगै उत्पादन र रोजगारी वृद्धितर्फ ध्यान केन्द्रित गर्नु लुम्बिनी प्रदेश सरकारलाई आग्रह गरेका छन्

सौर्य दैनिक आर्थिक

वीरगञ्जको सिर्सियास्थित सुक्खा बन्दरगाह भन्सार कार्यालयको गोदाममा रहेको रासायनिक मल । कार्यालयका अनुसार रासायनिक मलको ल्याब टेस्टको रिपोर्ट आउनेबित्तिकै सहजै ढंगले वितरण गरिनेछ

श्रम आप्रवासन नीतिको मस्यौदा हस्तान्तरण

सुरक्षित, व्यवस्थित र मर्यादित श्रम आप्रवासन, आन्तरिक रोजगारी र समृद्धिको दूरदृष्टिसहित राष्ट्रिय नीतिको मस्यौदा तयार गरिएको दाबी

आप्रवासी नीति र सरकारको परराष्ट्र नीतिमा हामीले ध्यान केन्द्रित गर्नु आवश्यक छ । डा. गुरुङको संयोजकत्वमा गठित टोलीले ९ महिना लगाएर उक्त मस्यौदा तयार गरेको हो । मस्यौदामा ६ वटा नीति, २४ वटा रणनीति र रणनीति सम्वोधनका लागि ११३ वटा कार्यविधि राखिएको संयोजक गुरुङले जानकारी दिए । सुरक्षित, व्यवस्थित र मर्यादित श्रम आप्रवासन, आन्तरिक रोजगारी र समृद्धिको दूरदृष्टिसहित राष्ट्रिय नीतिको मस्यौदा तयार गरिएको डा. गुरुङको भनाइ छ ।

उनले भने, 'अन्तर्राष्ट्रिय श्रम बजारको मागअनुसृत सुसूचित, सीपयुक्त, प्रतिस्पर्धी र व्यावसायिक श्रमशक्तिका विकासद्वारा श्रम आप्रवासनलाई स्वदेशमै स्वरोजगार बनाई बाध्यकारी श्रमको अन्त्य गर्नु यसको उद्देश्य हो ।' उक्त मस्यौदामा श्रम आप्रवासन व्यवस्थापन सुशासन कायम गर्ने र श्रम आप्रवासनसम्बन्धित सूचना र सेवामा सबैको पहुँच विस्तार गर्ने नीति छ । आप्रवासी श्रमिकको मानव अधिकारको संरक्षण गर्ने एवं लैंगिकताका कारण हुनसक्ने सबै किसिमका जोखिम न्यूनीकरण गर्ने नीति समावेश गरिएको छ ।

मस्यौदामा आन्तरिक रोजगारीलाई प्राथमिकतामा राखी गन्तव्य मुलुकको श्रमबजारको माग र प्रवृत्तिअनुसार श्रमिकको सीप, दक्षताको पहिचान गर्ने उल्लेख छ । यस्तै श्रम आप्रवासनबाट फर्किएका श्रमिकको दिगो र सम्मानजनक पुनः एकीकरण गर्दै सामाजिक सुरक्षा सुनिश्चित गर्नेदेखि राष्ट्रियहित र आवश्यकताअनुसार देशमा कार्यरत विदेशी श्रमिकको नियमन तथा व्यवस्थापन गर्ने मस्यौदामा समावेश छ । मन्त्रालयले उक्त मस्यौदामाथि थप सुझावका लागि आफ्नो वेबसाइटमाफर्त सार्वजनिक गर्ने जनाएको छ ।

सौर्य समाचार

काठमाडौं । श्रम आप्रवासन नीतिको मस्यौदा तयार गर्न गठित विज्ञ टोलीले तयार पारेको मस्यौदा सरकारलाई बुझाएको छ । आइतबार मन्त्रालयमा आयोजित पत्रकार सम्मेलनमा विज्ञ टोलीका संयोजक डा. गणेश गुरुङले श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षामन्त्री शरद्विंश भण्डारीलाई मस्यौदा हस्तान्तरण गरेका हुन् । मन्त्री भण्डारीले राष्ट्रिय आप्रवासन नीति निर्माणका लागि मस्यौदा प्रभावकारी हुने विश्वास व्यक्त गरे । उनले समग्र श्रम आप्रवासन क्षेत्रको समस्या र चुनौती पहिचान गर्दै

तयार पारिएको मस्यौदालाई सरकारी नीतिका रूपमा कार्यान्वयनमा ल्याउने बताए ।

उनले आप्रवासी नीतिले भइरहेको व्यवस्था र प्रणालीलाई व्यवस्थित एवं मर्यादित बनाउने, आप्रवासी श्रमिकलाई स्वदेशमा फिर्ता ल्याउने र विश्व बजारको मागअनुसार श्रम जनशक्ति उत्पादनलाई प्राथमिकता दिने बताए । 'दिनहुँ हजारौं मान्छे वैदेशिक रोजगारमा गइरहेका छन्, हामीले भाषण र दोषारोपण गरेर यो रोकिने अवस्था छैन । रोजगारीको विकल्प रोजगारी नै हो', उनले भने, 'नेपाली आप्रवासी श्रमिकको उचित श्रम मूल्य र मूल्यांकन हुनुपर्छ त्यसका लागि अब बन्ने

च्याउ खेतीबाट बर्सेनि १० लाख आम्दानी

सौर्य समाचार

पर्वत । पर्वतको जलजला गाउँपालिका-८ फर्सेकी सावित्री खत्री व्यावसायिक च्याउखेतीबाट मनरय आम्दानी गर्न सफल भएकी छन् । विगत १० वर्षदेखि व्यावसायिक कृषिमा सक्रिय खत्रीले च्याउखेतीबाट बर्सेनि १० लाख रुपैयाँभन्दा बढी आम्दानी गर्दै आएका हुन् । ३ वटा गुम्बज टनेलमा उत्पादित कच्चे र गोब्रे च्याउ बागलुङ, म्याग्दी र कुशमावजारमा खपत हुने गरेको

उनले बताइन् । 'च्याउखेतीबाट भएको आम्दानीले उत्पादित च्याउ बजारको समस्या छैन', उनले भनिन् । गोब्रे च्याउ प्रतिकेजी ५०० र कच्चे २०० रुपैयाँमा विक्री हुँदै आएको छ ।

कच्चा पदार्थसहितका सामग्री तयार गरेकी किसान खत्रीले ७ रोपनी जमिनमा मौसमअनुसार काँक्रो, धिरोला, बोडी, सिमी, करेला, भेन्टा, खुसानी, धनियाँ पनि उत्पादन गर्दै आएका छन् । 'हाइटेक टनेलमा बाह्रै महिना च्याउखेती गर्ने लक्ष्य

छ, च्याउखेतीका लागि गाउँका किसानलाई सहयोग गर्ने गरेकी छु', खत्रीले भनिन् । श्रीमानको सहयोगमा उत्पादित सागसब्जी बजार पुऱ्याउने गरेको उनले सुनाइन् । जलजलामा व्यावसायिक रूपमा लाग्ने किसानको आकर्षण बढेको गाउँपालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत फणिन्द्रप्रसाद आचार्यले बताए । 'गाउँपालिकाले पनि प्रोत्साहन गरिरहेको छ, च्याउखेतीमा अनुदान बढाउँछौं', उनले भने ।

पारवहन लागत कम गर्न उद्योगमन्त्रीद्वारा छलफल

सौर्य समाचार

काठमाडौं । उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्तिमन्त्री दामोदर भण्डारीले कोलकाता पोर्टको अवलोकन गरेका छन् । अवलोकनका क्रममा उनले पोर्टका अध्यक्ष रथेन्द्र रमन लगायतका उच्च अधिकारीहरूसँग नेपालको पारवहन व्यापार प्रक्रिया सहजीकरण तथा लागत कम गर्ने विषयमा छलफल गरेका हुन् । अवलोकन भ्रमणका क्रममा मन्त्री भण्डारीले भूपरिवेष्टित मुलुकले प्राप्त गर्ने व्यापार सौविध्यता, पारवहन व्यापार सवलीकरण, 'ट्रान्ससिपमेन्ट मोडालिटी', भण्डारण जाँचपास लगायतका विषयमा जानकारी लिए ।

नेपालका तर्फबाट पारवहन लागत कम गर्ने विषयमा राखेको मन्त्री भण्डारीको जिज्ञासामा त्यहाँका प्रतिनिधिले चीनबाट हल्लिया र कोलकातामा सिधा कुली जहाजको व्यवस्था गरिएकाले सिंगापूरमा गरिने

ट्रान्ससिपमेन्ट लागत कम भई सम्पूर्ण लागत नै घट्ने जानकारी दिएका छन् । पारवहन लागतको १० प्रतिशत मात्रै पोर्ट लागत भएकाले थप सहूलियत दिन सकिने पोर्टका अधिकारीहरूले बताएका मन्त्रालयका सहसचिव बाबुराम अधिकारीले जानकारी दिए । नेपाली महावाणिज्य दूतावास एवं नेपाल पारवहन तथा गोदाम व्यवस्था कम्पनी लिमिटेडको समन्वयमा छलफल भएको थियो ।

अवलोकन भ्रमणमा कोलकातास्थित महावाणिज्य दूतावासका पदाधिकारी लगायतको उपस्थिति थियो । तेस्रो मुलुकसँगको व्यापारमा देखिएका प्रक्रियागत समस्या, आयातकर्ता र निर्यातकर्ताका समस्याका विषयमा जानकारी लिई कोलकातास्थित महावाणिज्य दूतावास तथा गोदाम कम्पनी लिमिटेडलाई सहजीकरण गरी परिणाममुखी भएर काम गर्न मन्त्री भण्डारीले निर्देशन दिए ।

राजस्व दर वृद्धिको विरोधमा व्यवसायीद्वारा आन्दोलन घोषणा

ध्वनि अनित्य

हेटौंडा । हेटौंडा उपमहानगरपालिकाले चालु आर्थिक वर्षका लागि राजस्वको दर वृद्धि गरेको विरोधमा व्यवसायीहरूले चरणबद्ध आन्दोलनको घोषणा गरेका छन् । मकवानपुर उद्योग वाणिज्य संघको आइतबार साँफ बसेको बैठकले राजस्व दर वृद्धिको विरोधमा पहिलो चरणमा सोमवारदेखि शुरुवारसम्मका लागि ५ दिने आन्दोलनका कार्यक्रम घोषणा गरेको छ ।

संघका उपाध्यक्ष उज्वल चौलागाईंका अनुसार व्यवसायीहरूले उपमहानगरपालिकाले गरेको राजस्व दर वृद्धिको विरोधमा विभिन्न राजनीतिक दलहरूसँग छलफल गर्दै आपनपत्र बुझाउने कार्यक्रम रहेको छ । यस्तै व्यवसायीहरूका समस्यालाई स्थानीय सरकारले बेवास्ता गरेकाले सोको प्रतीकात्मक विरोध स्वरूप दिउँसै मैनवली बालेर सरकार कहाँ छ ? भनी खोज्ने र पाँचौं दिन आआफ्ना व्यापार व्यवसाय बन्द गरेर उपमहानगरपालिकालाई साँचो बुझाउने कार्यक्रम तय भएको चौलागाईंले जानकारी दिए ।

व्यापार व्यवसाय सुस्ताएको अवस्थामा कतिपय करको दर शतप्रतिशतसम्म वृद्धि गरेर स्थानीय सरकारले अन्याय गरेको व्यवसायीहरूको भनाइ छ । संघले आइतबार हेटौंडा उपमहानगरपालिकासँग चालु आर्थिक वर्षका लागि

राजस्वको दर वृद्धि गर्ने प्रक्रियाको चरणबद्ध निर्णय मागसमेत गरेको छ । राजस्व परामर्श समिति, कार्यपालिका र नगरसभा तीनै चरणमा राजस्व वृद्धि गर्ने निर्णयको प्रति उपलब्ध गराउन माग गर्दै संघले उपमहानगरपालिकाका प्रमुखप्रशासकीय अधिकृत सूर्यप्रसाद गौतमलाई पत्र बुझाएको हो । संघका अध्यक्ष कृष्णकुमार गुप्तासहितको टोलीले आइतबार नै कानून व्यवसायीसँगको परामर्शपछि प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई पत्र बुझाएको हो ।

पत्र बुझ्दै प्रमुखप्रशासकीय अधिकृत गौतमले राजस्व वृद्धि गर्ने प्रक्रियामा कमजोरी भएको स्वीकार गरेका छन् । उनले सरोकारवालाहरूसँग पर्याप्त छलफल नभई राजस्वको दर परिवर्तन गर्ने निर्णय लिइएकाले अहिलेको विवाद देखिएको बताए । करको दर वृद्धि गर्ने विषयमा स्पष्ट छलफल नभएको नगरसभा र कार्यपालिकाका सदस्यहरूले समेत बताउँदै आएका छन् ।

पोखरामा एमएडब्लूको सुरुम

काठमाडौं । एमएडब्लू वृद्धि कर्मसंयल भेइकल्स प्रासिको पोखरामा सुरुम खुलेको छ । नेपालमा व्यावसायिक सवारी साधनको विक्रीवितरणमा अग्रणी कम्पनी एमएडब्लूले पोखराको बुद्धचोकमा सुरुम सञ्चालनमा ल्याएको हो । सुरुमको आइतबार गण्डकी प्रदेशका भौतिक पूर्वाधार विकास तथा यातायात मन्त्री राजीव गुरुङ (दीपक मनाङ), एमएडब्लूका सिइओ तुषार गुप्ताले उद्घाटन गरे । सो अवसरमा भौतिक मन्त्री गुरुङले देशमा जर्वाव्युत्को द्रुत विकास भइरहेकाले विद्युतीय सवारीसाधनको संख्या बढ्नुपर्ने बताए ।

कम्पनीका सिइओ तुषार गुप्ताले ग्राहकलाई सेवा दिन देशका कुना-कुनामा सेल्स एन्ड सर्भिस नेटवर्कको विकास गर्ने बताए । सबै प्रदेशका ग्राहकलाई फोटोन र सोकोन प्लान्ड भ्रमणका लागि पठाउने योजना बनाएको उनले सुनाए । सुरुमबाट फोटोन र सोकोनका व्यावसायिक सवारी उपलब्ध गराउने कम्पनीले जनाएको छ । कम्पनीका अनुसार फोटोनको हाइरफ इभी भ्यान, टुनल्यान्ड र टिएम वानसहितका सवारी पोखरामै उपलब्ध भएको हो । सोकोन मोटर्सको बहुमुखी भ्यान पनि उपलब्ध छन् ।

कन्टेन्ट प्रतियोगिता आयोजना गर्दै जगदम्बा मोटर्स

काठमाडौं । जगदम्बा मोटर्सले नेपाली सोसल मिडिया एप पोस्टासँग सहकार्य गर्दै नेपालकै सबैभन्दा ठूलो कन्टेन्ट प्रतियोगिताको आयोजना गर्ने भएको छ । नेपालभरका कन्टेन्ट क्रिएटरहरूलाई आफ्नो कला देखाउँदै रोमाञ्चक पुरस्कारहरू जित्न प्रोत्साहन गर्ने उद्देश्यले प्रतियोगिता आयोजना गर्न लागिएको हो । उक्त प्रतियोगिता पोस्टामको प्लेटफर्ममा हुने बताइएको छ । कम्पनीका अनुसार सो प्रतियोगिता एक ऐतिहासिक र नेपाली कन्टेन्ट क्रिएटरहरूका लागि सबैभन्दा ठूलो पुरस्कार राशि रहेको हो ।

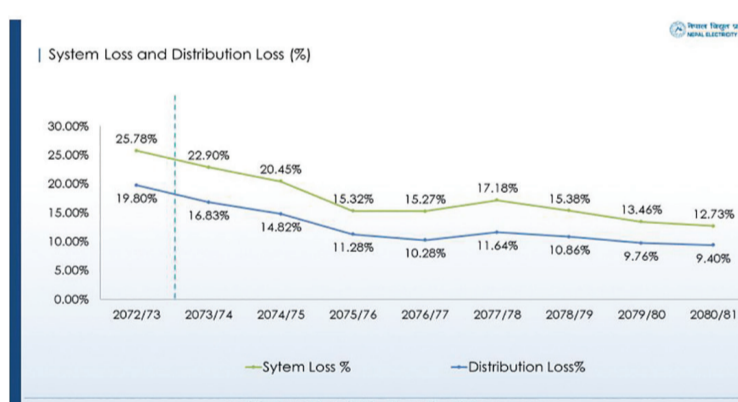
टिभिएस नेपालकी प्रोडक्ट हेड करुणा पुडासैनीले यस प्रतियोगिताको लागि पोस्टाम एपसँग साझेदारी गर्न पाउँदा निकै उत्साहित रहेको बताइन् । साथै यो प्रतियोगिता कन्टेन्ट क्रिएटरलाई

८ वर्षमा आधा घट्यो विद्युत् चुहावट

सौर्य समाचार

काठमाडौं । नेपाल विद्युत् प्राधिकरणले विगत ८ वर्षको अवधिमा प्रसारण तथा वितरण प्रणालीमाफर्त भइरहेको विद्युत् चुहावटलाई आधा घटाएको छ । आर्थिक वर्ष (आव) २०७२/०७३ मा प्रणालीबाट २५ दशमलव ७८ प्रतिशत भइरहेको विद्युत् चुहावटलाई यस अवधिमा आधा घटाएर गत आव २०८०/०८१ मा १२ दशमलव ७३ प्रतिशतमा सीमित गरिएको छ । विद्युत् चुहावटमध्ये प्रसारण लाइनतर्फ ३ दशमलव ३३ प्रतिशत र वितरणतर्फ ९ दशमलव ४० प्रतिशत रहेको छ । ८ वर्षअघि २५ दशमलव ७८ प्रतिशत चुहावटमध्ये १९ दशमलव ८० प्रतिशत वितरण र बाँकी प्रसारणतर्फ थियो ।

विद्युत् चुहावटलाई आव २०७३/०७४ मा २२ दशमलव ९० प्रतिशत, २०७४/०७५ मा २० दशमलव ४५ प्रतिशत, २०७५/०७६ मा १५ दशमलव ३२ प्रतिशत, २०७६/०७७ मा १५ दशमलव २७ प्रतिशतमा झार्निएको थियो । आव २०७७/०७८ मा भने चुहावट बढेर १७ दशमलव १८ प्रतिशत पुगेको थियो । त्यसपछि चुहावटलाई आव २०७८/०७९ मा १५ दशमलव ३८ र आव २०७९/०८० मा १३ दशमलव ४६ प्रतिशतमा झार्निएको थियो । प्राधिकरणका कार्यकारी निर्देशक कुलमान घिसिङले चुहावट नियन्त्रणका

लागि चालिएका कदमलाई थप व्यवस्थित र प्रभावकारी बनाएर ८ वर्षको अवधिमा चुहावट नियन्त्रणमा ठूलो सफलता हासिल भएको बताए । कार्यकारी निर्देशक घिसिङले लोडसेडिङ अन्त्य भई निर्यात रूपमा विद्युत् आपूर्ति र प्राविधिक तथा गैरप्राविधिक चुहावट नियन्त्रणका लागि चालिएका कदमले वितरणतर्फको विद्युत् चुहावट नियन्त्रणमा सकारात्मक प्रभाव परेको उल्लेख गरे ।

'प्रणालीमा विद्युत् चुहावट हुँदा प्रत्यक्ष रूपमा अबै रकम आम्दानी गुमिरहेको थियो, प्राविधिक तथा गैरप्राविधिक चुहावट नियन्त्रण गर्न सञ्चालन गरिएका अभियानबाट वितरणतर्फको विद्युत् चुहावट

उल्लेख्य रूपमा घटी यो अनुपात छिमेकी देशहरू भन्दा कम भएको छ', कार्यकारी निर्देशक घिसिङले भने, 'चुहावट नियन्त्रणमा मात्र यस अवधिमा प्रतिवर्ष करिब १२ अर्ब रुपैयाँ थप आम्दानी भएको छ, गुमिरहेको रकम उठाउन सफलता मिन्दा यसको प्रत्यक्ष सकारात्मक प्रभाव प्राधिकरणको नाफामा देखिएको छ, नाफाबाट आर्जन भएको रकमलाई प्रणाली विस्तार र सुधारमा लगायी गरिरहेका छौं, अब चुहावटलाई एकल अंक (सिंगल डिजिट)मा भार्ने लक्ष्य राखी काम अगाडि बढाइरहेका छौं ।' आव २०७२/०७३ मा ८ अर्ब ८९ करोड रुपैयाँ खुदा नोक्सानीमा रहेको प्राधिकरणले आव २०७३/०७४ मा १ अर्ब ५० करोड रुपैयाँ

खुद नाफा कमाएको थियो । त्यसपछि निरन्तर नाफामा रहेको प्राधिकरणको नाफा गत आवमा १३ अर्ब ३१ करोड रुपैयाँ (अन्तिम लेखापरीक्षण हुन बाँकी) पुगेको छ । ८ वर्षअघि ३४ अर्ब ६१ करोड रुपैयाँ सञ्चित घाटामा रहेको प्राधिकरण गत आवमा ४७ अर्ब ४१ करोड रुपैयाँ सञ्चित नाफामा पुगेको छ । ठूला क्षमताका प्रसारण लाइन तथा सबस्टेसन सञ्चालन, सबस्टेसन क्षमता वृद्धि तथा सुदृढीकरण, कन्डक्टर धपे, ओभरलोड ट्रान्सफर्मर फेन, थि फेज तथा स्मार्ट मिटरको प्रयोगलाई प्रोत्साहन गर्ने लगायतका कदमले प्राविधिक चुहावट नियन्त्रण भएको हो । घिसिङले वितरण तथा ग्राहक सेवा अन्तर्गतका व्यवस्थापक र दिनरात नभनी खटिएका कर्मचारी, गृह प्रशासनलगायत सबैको साथ र सहयोगमा चुहावट घटाउन सफल भएको बताए । प्राधिकरणले गैरप्राविधिक चुहावट नियन्त्रणका लागि चोरी नियन्त्रण, महसुल बक्यौता अस्वीकार कडाइ, मिटर बाइपास तथा हुकिङ गरी चोरी गर्नेलाई कडा कारवाही गर्ने, बन्द मिटर फेन, मिटर लिन प्रोत्साहित गर्ने, मिटर रिडिङ नभएको (स्टक युनिट) ग्राहकको पहिचान गरी रिडिङ गर्ने काम अभियानकै रूपमा चलाइरहेको छ । प्राधिकरणले आफ्ना हरेक वितरण केन्द्रहरूलाई प्रत्येक वर्ष चुहावट नियन्त्रणको लक्ष्य दिई सोहीअनुसार क्रियाकलापहरू सञ्चालन गरिरहेको छ ।

कपोरेट

आफ्नो प्रतिभा प्रदर्शन गर्ने उत्कृष्ट अवसर प्रदान गर्ने बताइन् । त्यस्तै पोस्टामका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत र सह-संस्थापक रोनिश दाहालले यो प्रतियोगिताले कन्टेन्ट क्रिएसनलाई आफ्नो करियरको रूपमा स्थापित गर्न नेपालभरका कन्टेन्ट क्रिएटरहरूलाई मद्दत गर्ने कुरामा विश्वस्त रहेको बताए । कन्टेन्टको क्वालिटी र इंगेज्मेन्टको आधारमा टप १०० जना छनोट हुने आयोजकले बताएको छ ।

नेपाल र भियतनामबीच २ चार्टर उडान गर्दै रुप्से होलिडेज

काठमाडौं । काठमाडौंको हात्तीसारमा कार्यालय रहेको रुप्से होलिडेजले नेपाल र भियतनामबीच पर्यटक आदानप्रदान गर्न थप २ वटा चार्टर उडान गर्ने भएको छ । नेपाल र भियतनामबीच पर्यटक आदानप्रदान गर्न कम्पनीले यसअघि पनि सफलतापूर्वक चार्टर उडान पूरा गरिसकेको छ । आगामी दसैँको टिकालगतै असोज ३० गते अर्थात् अक्टोबर १६ बाट ५ दिनका लागि नेपालबाट भियतनाम र भियतनामबाट नेपाल पर्यटक आदानप्रदान गर्न चार्टर उडान गर्न लागिएको हो । भियतनामबाट नेपाल आउने भियतनामी पर्यटकलाई भक्तपुर, नगरकोट, काठमाडौं दरबार स्क्वायर, पाटन दरबार स्क्वायर, स्वयम्भू र बौद्धनाथको दर्शन गराउने गरी कार्यक्रम तयार भएको छ । त्यसैगरी नेपालबाट भियतनाम घुम्न जाने पर्यटकका लागि ५

दिनको टुर प्याकेज तयार पारिएको छ । भियतनामको राजधानी हानोई आसपासका पर्यटकीय गन्तव्यमा नेपाली पर्यटकलाई घुमाइने गरी तयारी भएको छ । भियतनाम भ्रमणका लागि सबै शुल्क जोडेर १ लाख ९ हजार ९९९ रुपैयाँको प्याकेज सार्वजनिक गरेको छ । उक्त मूल्यमा भियतनामको दुईतर्फ हवाई टिकट, भिसा फार, एयरपोर्टबाट पिकअप तथा ड्रप, ब्रेकफास्टसहित होटेलको कोठा, स्थानीय टुरका लागि हुने खर्च, गाइड तथा यातायातको खर्च समावेश गरिएको छ ।

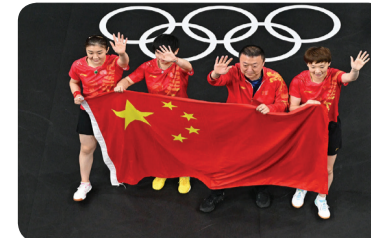
कोका-कोलाको 'मेगा डिस्काउन्ट अफर'

काठमाडौं । नेपालको लोकप्रिय बेभरेज ब्रान्ड कोका-कोलाले गर्मीको अवसर पारेर उपभोक्ताहरूको लागि फेरी अर्को विशेष अफर लिएर आएको छ । यो सीमित अवधिको 'मेगा डिस्काउन्ट अफर' अन्तर्गत २ लिटरको कोका-कोला, स्पाइट र फ्यान्टाको ब्रान्डमा उपभोक्ताले १ सय ९९ रुपैयाँको छुट पाउनेछन् । साथै २ दशमलव २५ लिटरको प्याक भने मात्र २५० रुपैयाँमा खरिद गर्न सकिनेछन् कोका ख्यास मूल्य २७० रुपैयाँ छ ।

ओलम्पिकको महिला म्याराथनकी स्वर्ण विजेता नेदरल्यान्ड्सकी सिफाना हसन

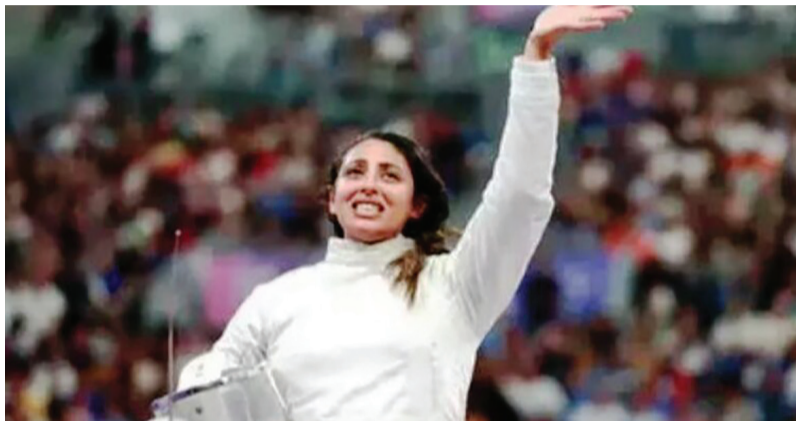
खेलकुद

पेरिस ओलम्पिकमा महिला टिम स्पर्धामा स्वर्ण पदक विजेता चिनियाँ टेबलटेनिस टोली

पेरिस ओलम्पिक सम्पन्न

पदक तालिकामा अमेरिका पहिलो स्थानमा

Team	Gold	Silver	Bronze	Total
1 USA	40	44	42	126
2 CHN	40	27	24	91
3 JPN	20	12	13	45
4 AUS	18	19	16	53
5 FRA	16	26	22	64
6 NED	15	7	12	34

एजेन्सी

पेरिस। पेरिस ओलम्पिक २०२४ को भव्यताका साथ समापन भएको छ। आप्रवासी टोली र स्वतन्त्रसहित २०६ टोलीले २७ जुलाईदेखि भएको महोत्सवमा ३२ खेलमा ३२९ इभेन्ट समावेश थिए। ओलम्पिकमा अमेरिकाले स्वर्ण पदकमा चीनसँग बराबरी गर्दै पहिलो स्थान पायो। दुवै टोलीले ४० स्वर्ण पदक जिते। अमेरिकाले ४४ रजत तथा ४२ कांस्य पदक हात पारेको हो। चीनले २७ रजत तथा ४० कांस्य पदक जित्यो। तेस्रो भएको जापानले २० स्वर्ण, १२ रजत तथा १३ कांस्य पदक जित्यो।

धेरै खेलाडी प्रतिस्पर्धाका बीच रजत पदकमा चित्त बुझाउन बाध्य भएपछि अमेरिका मुस्लिमले पहिलो भएको हो।

चीनको यो सफलतामा डाइभिङ र टेबलटेनिस मुख्य बने। डाइभिङमा रहेका ८ तथा टेबलटेनिसमा रहेका ५ स्वर्ण सबै चीनले जितेको हो। अमेरिकालाई सफलता दिलाउन एथलेटिक्सको भूमिका सबैभन्दा महत्वपूर्ण थियो। एथलेटिक्समा अमेरिकाले १४ स्वर्ण पदक जित्यो।

महिला १०० मिटरमा सेन्ट लुसियाकी अल्फ्रेड जोन्सनले अमेरिकालाई साकारि रिचर्डसनलाई स्तब्ध पारिन्। यसैगरी, नोह लायस कोभिड संक्रमित भएपछि १०२ डिग्री ज्वरोको बीचमा प्रतियोगितामा सहभागिता जनाएका थिए। स्वर्ण पदकका प्रबल दावेदार उनी कांस्य पदकमा सीमित भए। पुरुष ४ गुणा १०० मिटर रिलेमा अमेरिकी टोली दावेदार भए पनि ब्याटन साट्टा भएको कमजोरीले अयोग्य घोषित भएको थियो।

१ दिनअघि १ स्वर्ण पदकको अगुता लिएको चीनका लागि अन्तिम दिन भारोत्तलनको महिला ८१ किलोभन्दा माथिको तौल समूहमा लि

वेन लीले स्वर्ण पदक जितिन्। २ स्वर्ण पदकले पछि परेको अमेरिका ४ स्वर्णका लागि प्रतिस्पर्धामा थियो। महिला भलिबलको फाइनलमा इटालीले अमेरिकालाई सोभो सेटमा हरायो। कुस्तीको महिला फ्रिस्टाइल ७६ किलोमा अमेरिकालाई केनेडी एलेक्सिस पनि जापानकी युका कागामीसँग पराजित भइन्। साइक्लिङको महिला अपिमिममा अमेरिकालाई जेनिफर फालेन्टोले स्वर्ण पदक जितिन्।

प्रतियोगिताको अन्तिम स्पर्धा महिला बास्केटबलमा फ्रान्सलाई हराउँदै अमेरिका तालिकामा पहिलो भएको हो।

सन्तोषी ७८औँ स्थानमा

अन्तिम प्रतिस्पर्धी रूपमा रहेकी नेपालकी सन्तोषी श्रेष्ठ म्याराथनमा ७८औँ स्थानमा रहिन्। ८० जनाले रेस पूरा गरेका थिए। उनीभन्दा पछि भुटानकी लामो किन्जाङ रहेकी छिन्। सन्तोषीले २ घन्टा ५५ सेकेन्डमा दौड पूरा गरेकी हुन्। सो समय विजेता नेदरल्यान्डकी सिफाना हसनको भन्दा ३२ मिनेट ११ सेकेन्ड छिन्। हसनले २ घन्टा २२ मिनेट ५५ सेकेन्डमा दूरी तय गरेकी हुन्। इथोपियाकी टिस्ट अंसिफाले २ घन्टा २२ मिनेट ५८ सेकेन्डमा रेस पूरा गरिन्। केन्याकी हेलेन ओरवीले २ घन्टा २३ मिनेट १० सेकेन्डमा रेस पूरा गरेकी हुन्।

नेपालका ७ जना खेलाडी सहभागी भए पनि स्यान्टु श्रेष्ठ मात्र छनौट भएका हुन्। एथलेटिक्समा वर्ल्ड एथलेटिक्सले ताकेको योग्यताभन्दा नेपाल धेरै पछि भए पनि वाइल्डकार्ड सहभागिता भएको हो। ओलम्पिकमा एथलेटिक्स र पौडीमा योग्यता र मापदण्ड पूरा नभए पनि सबै देशलाई सहभागी गराउने नीति छ। यसपटक युकेनमा भएको आक्रमणमा रूस र बेलारुसमाथि लागेको प्रतिबन्धका कारण धेरै खेलाका कोटा खाली भएकाले वाइल्ड कार्ड

धेरै वितरण भएको हो।

ओलम्पिकमा चर्चाका घटना

इमामन खालिफ यस ओलम्पिकको अर्को चर्चाका कारण बनिन्। अल्जेरियाकी मुक्केबाज उनले फाइनलमा चिनियाँ खेलाडीलाई हराएर स्वर्ण पदक जितिन्। उनको जित अन्यको भन्दा धेरै अर्थमा विशेष पनि थियो।

गत वर्ष भएको विश्व च्याम्पियनसिपको दौरान विश्व बक्सिङ महासंघले उनको जेन्डर आइडेन्टिटीलाई पुष्टि गर्न नसकेको भन्दै प्रतिबन्ध लगाएको थियो। यसै वर्ष अन्तर्राष्ट्रिय ओलम्पिक कमिटीले बक्सिङ महासंघको निर्णयलाई आधारहीन भन्दै उनलाई खेल्न दिएको थियो। सो सफलतासँगै बक्सिङमा स्वर्ण पदक जित्ने महिला अल्जेरियाली महिला मात्र भएकी छैनन्, पहिलो अफ्रिकी तथा पहिलो अरब महिला समेत भएकी छुन्।

यस ओलम्पिकमा सबैले सम्मननायक व्यक्तिको रूपमा सेन्ट लुसियाकी धाविका जुलियन अलफ्रेड भइन्। उनले महिला १०० मिटर दौडको उपाधि जितेर संसारलाई आश्चर्यमा पारिन्।

शनिवार साँझको समयमा चीनको तुलनामा पदक तालिकामा धेरै पछि अमेरिकालाई तालिकाको प्रतिस्पर्धामा फर्काउने क्रममा टिम गेमका २ स्वर्ण पदक रहेका थिए। महिला फुटबलको स्वर्ण ब्राजिललाई १-० ले हराउँदै अमेरिकाले जितेको हो। यस ओलम्पिकमा क्वार्टर फाइनलदेखि अमेरिकाले विपक्षीलाई १-० कै अन्तरले हराएको हो। सन् २०१२ को लन्डन ओलम्पिकपछि अमेरिकाले पहिलोपटक महिला फुटबलको उपाधि जितेको हो।

पुरुष बास्केटबलमा अमेरिकाले फ्रान्सलाई हराउँदै स्वर्ण पदक जितेको हो। अमेरिका लगातार पाँचौँपटक च्याम्पियन भएको हो।

उपाधि यात्रामा अमेरिकाले सर्वियासँगको सेमिफाइनलमा १७ अंकको अन्तरबाट कम ब्याक गर्दै जित हात पारेको हो।

अमेरिकी पौडीबाज केटी लेडेकी, जिम्न्यास्ट सिमोन वाइल्स, पौडीबाज केलेव ड्रेसलेका लागि यो अन्तिम ओलम्पिक पनि हुन सक्छ। लेडेकी र वाइल्सले व्यक्तिगत स्पर्धामा सफलता पाए पनि ड्रेसलेले भने पाएनन्।

यस ओलम्पिकमा केही अस्वाभाविक घटना भए। सेन नदीको खराब पानीको कारण ट्रायथलनको स्पर्धा निर्धारितभन्दा पछि भएको थियो। यसले म्याराथन पौडी र मोर्डन पेन्टाथलनलाई पनि असर गर्ने आशंका भए पनि त्यसो हुन पाएन।

पहिलो 'पोस्ट पेन्डामिक ओलम्पिक'को रूपमा रहेको यो ओलम्पिकमा ४० भन्दा बढी खेलाडी कोभिड संक्रमणबाट संक्रमित भए। यसभन्दा अघि सन् २०२१ मा भएको टोकियो ओलम्पिक तथा अर्को वर्ष चीनमा भएको शीतकालीन ओलम्पिकमा कोभिडबाट बच्न सुरक्षाका लागि कडा मापदण्ड अपनाइएको थियो।

त्यसो त सेन नदीमा उदघाटन भएर प्रतियोगिता अघि बढेको थियो। ओलम्पिक इतिहासका लागि त्यो नै अनुपम थियो। एक शताब्दीअघि सन् १९२४ मा ओलम्पिकको आयोजना भएको पेरिसमा एक शताब्दीपछि पनि ओलम्पिक महोत्सवको आयोजना हुनु अर्को संयोग थियो।

ओलम्पिकका २ खेलमा चीनले क्लिनस्वप गरेको थियो। डाइभिङमा रहेका ८ वटै स्वर्ण पदक चीनले जितेको हो। यसैगरी, टेबल टेनिसमा पनि चीनले क्लिनस्वप गरेको हो। चीनको यो सफलतामा सुटिङ र भारोत्तलनले महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गरेको थियो। अमेरिकाले हकमा एथलेटिक्सको सफलता प्रमुख थियो। एथलेटिक्समा अमेरिकाले १४ स्वर्ण पदक जितेको हो।

विश्व

रुसी ड्रोन खसालेको दावी

एजेन्सी

मस्को। युकेनको वायुसेनाले रसियाको ५३ ड्रोन खसालेको दावी गरेको छ। रुसले गए राति युकेनमा गरेको आक्रमणको बारेमा केही अद्यावधिक तथ्यांक सार्वजनिक गर्दै सो जानकारी दिएको हो।

युकेनको वायुसेनाले भर्खरै भनेको छ कि उनीहरूले ५७ आक्रमण ड्रोनहरू मध्ये ५३ लाई खसालेको छ। सो वायुसेना बलको टेलिग्राम खातामा भएको पोस्टले ओडेसा, कीभ, सुमी र चेरकासीसहित ड्रोनहरू नष्ट भएका धेरै क्षेत्रहरूको सूची दिइएको छ। यो पनि भनिन्छ कि ४ उत्तर कोरियाली मिसाइलहरू आक्रमणको भागको रूपमा प्रयोग गरिएको थियो।

यसअघि राष्ट्रपति जेलेन्स्कीले राजधानीको ठिक पूर्वमा राति भएको आक्रमणमा उत्तर कोरियाले बनाएको मिसाइलका कारण २ व्यक्तिको मृत्यु भएको बताएका थिए।

अमेरिकामाथि हसिनाको ठूलो आरोप

एजेन्सी

लन्डन। बंगलादेशकी पूर्व प्रधानमन्त्री शेख हसिनाले अमेरिकामाथि ठूलो आरोप लगाएकी छुन्। हाल भारतमा बस्दै आएकी शेख हसिनाले सेन्ट मार्टिन टापु हस्तान्तरण नगरेको कारण अमेरिकाले सत्ताबाट हटाएको बताएकी छुन्। सेन्ट मार्टिन टापु पाएपछि बंगालको खाडीमा अमेरिकाले प्रभाव बढ्ने शेख हसिनाले बताएको भारतीय सञ्चारमाध्यमले जनाएका छुन्।

हाल भारतमा शरणार्थी जीवन जिइरहेकी हसिनाले पहिलोपटक मुख खोलेकी हुन्। शेख हसिनाले आफ्नो सन्देशमा बंगलादेशी नागरिकहरूलाई कट्टरपन्थीहरूबाट भ्रममा नपर्न चेतावनी दिएकी छुन्। आफ्ना नजिकका सहयोगीहरूमाफत पठाइएको र इटाली उपलब्ध गराइएको सन्देशमा शेख हसिनाले भनिन्, 'मैले शवको जुलुस हेर्न नपरोस् भनेर राजीनामा दिएँ। उनीहरू विद्यार्थीहरूको शवमाथि सत्तामा आउन चाहन्थे तर मैले यो हुन नदिई प्रधानमन्त्री पदबाट राजीनामा दिएँ।'

शेख हसिना थप भन्छिन्, 'यदि म देशमा बसेको भए, धेरै ज्यान गुमाउने थिए, र धेरै स्रोतहरू नष्ट हुने थिए। मैले छोड्ने धेरै गाह्रो निर्णय लिएँ। म तपाईंको नेता भएँ किनकि तपाईंले मलाई छान्नुभयो, तपाईं हुनुहुन्छ। धेरै नेताको हत्या भएको कार्यकर्तालाई उन्नीडन

गर्ने, घरमा लोडफोड र आगजनी भएको खबर सुनेर मेरो मन आँसुले भरिएको छ, सर्वशक्तिमान अल्लाहको कृपाले म चाँडै फर्कनेछु।'

शेख हसिनाले अरामी लिलाले बारम्बार आवाज उठाएको बताएकी छुन्। 'म सधैं बंगलादेशको भविष्यको लागि प्रार्थना गर्नेछु, जुन राष्ट्रका लागि मेरा महान् बुबाले लडेका थिए, जुन राष्ट्रका लागि मेरा पिता र परिवारले आफ्नो जीवन बलिदान दिए।'

आरक्षण आन्दोलन र विद्यार्थी आन्दोलनको सन्दर्भमा हसिनाले भनिन्, 'म बंगलादेशका

युवा विद्यार्थीहरूलाई दोहोर्‍याउन चाहन्छु कि मैले तपाईंलाई रजाकार भनेकी थिइँ, तर मेरा शब्दहरू तपाईंहरूलाई उम्साउनका लागि मोडिएको थियो। म तपाईंलाई दोहोर्‍याउन चाहन्छु। म तपाईंलाई दिनको पूरा भिडियो हेर्न अनुरोध गर्दछु। पडयन्त्रकारीहरूले तपाईंको निर्दोषताको फाइदा उठाए र तपाईंलाई राष्ट्रलाई अस्थिर बनाउन प्रयोग गरे।'

यसैबीच, बंगलादेशको २५औँ प्रधानन्यायाधीश सैयद रेफात अहमदले पद तथा गोपनीयताको शपथ लिएका छुन्। राष्ट्रपति

मोहम्मद शहाबुद्दीनले आइतबार बंगमबनस्थित दरबार हलमा पद तथा गोपनीयताको शपथ गराएका हुन्। शनिवार सैयद रेफात अहमदलाई राष्ट्रपतिले नियुक्त गरेका थिए। यस सम्बन्धमा कानून मन्त्रालयले एक सूचना जारी गरेको छ।

राष्ट्रपतिले जनवादी गणतन्त्र बंगलादेशको संविधानको धारा ९५ (१) बमोजिम आफूलाई दिइएको शक्तिको प्रयोग गर्दै सर्वोच्च अदालतको उच्च अदालत डिभिजनका न्यायाधीश सैयद रेफात अहमदलाई बंगलादेशको प्रधानन्यायाधीशमा नियुक्त गरिएको जनाइएको छ। सैयद रेफात अहमदको जन्म २८ डिसेम्बर १९५८ मा भएको थियो। उनका बुबा ब्यारिस्टर सैयद इस्तियाक अहमदले बंगलादेशका पूर्व महान्यायाधिवक्ताको रूपमा काम गरेका थिए।

उनकी आमा, डा सुफिया अहमद, बंगलादेशकी राष्ट्रिय प्राध्यापक र ढाका विश्वविद्यालयमा इस्लामिक इतिहास र संस्कृतिका प्रमुख प्राध्यापक थिइन्।

भेदभाव विरोधी विद्यार्थी आन्दोलनले यसअघि सैयद रेफात अहमदलाई प्रधानन्यायाधीश नियुक्त गर्न माग गरेको थियो। त्यसलगत्तै अबैदुल हसनले बंगलादेशको न्यायिक निकायको प्रमुख पदबाट राजीनामा दिएका थिए। पछि पुनरावेदन महाशाखाका न्यायाधीश मोहम्मद अशफाकूल इस्लाम कायम मुकायम प्रधानन्यायाधीशमा नियुक्त गरिएको थियो।